

Kòritò

ǝ *Kànìsà tò Pòlò andí wemberè tí bhàrəwà

Yàrí bhàrəwà ǝ ì nòtù ádrədrǝ dhu tí dhu

Yàrí bhàrəwà nandí ní Pòlò, Yèsù bhà uvitatále. Kängbe ndi Kòritò tò kigò ǝ Kànìsà wemberè tí, mbèmbè iwà imbò kumì ato nédà Yèsù ka kégù dhu-dzidǝ rǝrǝ (Kas 18.1-3). Kándí bhàrəwà ndi Kànìsà tò mbèmbè iwà imbò ato nédà rǝrǝ. Ndi kàsəmì ǝ kätù ndi Èfesò tò kigò ǝ.

Kòritò ní'ì Àkayà tò pbirì ǝ ádrəngbà kigò (Kòmbí ka kárf ndi pbirì anzi Pbagíríkí tò pbirì tí). Ndi kigò ǝ ì'ì ale-tidǝ ní'ì dhèdhèrǝ pbirì ǝ bhà: Pbagíríkí mà, Pbarómá mà, Pbayàhúdí mà. Tǝ ì a'ù Yèsù rǝ, ì ale nzínzi ǝ àbhǝ ale nyú nóongónà *sànamǝ-nzo-owù núngu, 'àdè dhèdhèrǝ irèta-tidǝ-owù núngu át.

Pòlò náabà màkǝrǝ dhèdhèrǝ ale-ti'ǝnǝ rǝ Kòritò tò kigò ǝ Kànìsà ǝ arí ndǝnzi dhu dǝ (1Kò 1.11; 5.1). Ndi kigò ǝ pباكristò náazè dhu ní Pòlò ritè ìngbà dhu bhèyi màtí ì ádè òko inzà Yèsù ná'ù ale nzínzi ǝ dhu fíyǝ. Ní wemberè tò pbindà bhàrəwà ǝ, Pòlò rǝ dhu andí yà ndi ndábà màkǝrǝ dǝ, ndàdè dhu àdu yà tsənà ka kóngù dhu dǝ.

Bhàrəwà-nyitǝ ka kòhù tí dhu

- Bhàrəwà-dòkpa (1.1-9).
- Ìndrú-ǝnga rǝ ndəndò Kànìsà ǝ dhu (1.10-4.21).
- Ìnzà ìndrú àkǝ 'ǝnzǝ mənynǝnǝ dhu mà, ì nǝmbǝ ale àkǝnǝ 'òkò tí fǝ-dzǝ dhu mànà dhu (5.1-7.40).
- Pباكristò rǝ'ì dǝyǝ ìtǝrǝ Kägàwà-nyìkpǝ ǝ dhu (8.1-11.1).
- Somǝ-dzǝ ǝ vèbhále mà kpabhále mànà àkǝ 'ì'ì nà ǝfǝ mà, Ádrəngbǝle Yèsù àbhǝ rǝ kirè ǝnyè dǝ dhu mànà (11.2-34).
- Ìlǝlǝ-Alafí arúbhǝna dhèdhèrǝ perè-tidǝ, kà ní ka kádè kasǝ ǝnzǝ tí Kànìsà ǝ dhu mànà (12.1-14.40).
- Kristò ìngbè ndi ǝve-bvǝ rǝ dhu dǝ Yèsù ná'ù ale nǝngbeya ì dhu nídè dhu (15.1-58).
- Bhàrəwà rǝku dǝnǝ rǝ dhu (16.1-24).

Pòlò rǝ Kòritò tò kigò ǝ pباكristò nóvì dhu

(1Kò 1.1-7; Kas 18.1-11; Fil 1.3-6; Kòl 1.3-6)

1 Yàrí bhàrəwà nandí ní ìma, Pòlò, yà Kägàwà anzi ndi nyú ndi ndózè ka dhu bhèyi rǝ'ì Yèsù Kristò bhà uvitatále tí ale. Mà m'ì atdíkpǝ àlè t'ádǝnǝ Sòsitǝnǝ^a mànà. ² Ma màndí dhu fǝkǝ, Kòritò tò kigò ǝ rǝ'ì Kägàwà bhà kànìsà tǝrǝ. Nyí ní yà nyí nyú'ò nyí nyí Kägàwà-nyìkpǝ ǝ Yèsù Kristò nyí nyá'ù dhu-otù ǝ ale. Kägàwà únzi nyí ndíní nyí nyoko tí pbindà ale tí, kǝrǝ ngǝkpǝ ale kǝkǝ àlè tò Ádrəngbǝle Yèsù Kristò-ǝvǝ ìfǝ arí kǝrǝ ngari ǝ mànà. Ndi Yèsù Kristò ní abádí tò Ádrəngbǝle, ndirǝ ka ní àlè tò Ádrəngbǝle át. ³ Àlè t'Ábanà Kägàwà mà, ndi àlè tò Ádrəngbǝle Yèsù Kristò mànà náká 'àsò nyí, 'àdè nyàbhǝ nyòkò màrəngǝ ǝ.

Yèsù Kristò-otù ǝ àlè karábàna asota

⁴ Ma marí ǝtso àbhǝ bilínganǝ pباكà Kägàwà tò okúkǝ dǝ rǝ, yà Kägàwà àbhǝ nyàbà Yèsù Kristò-otù ǝ ìdzinga-okú dǝ rǝ. ⁵ Obhó tí, Kristò mànà fǝkǝ ungbòta-otù ǝ, Kägàwà ìrǝ nyí kǝrǝ dhu ní, rǝsè dǝtǝsí ní yà ale-dǝ àlǝ rǝ ǝte èno nyí nyárf dhu mà, ìngǝ nyí

^a1.1 Kas 18.17

nyéni dhu mànà dhu ní^b. ⁶ Krístò dš ka káwe dhu nába ngari obi nyé nà afíkà ò. ⁷ Ndi dhu bhéyi ní ndi, yà àlè tó Ádrèngbàlè Yèsù Krístò rí nditè kpongba ònà idho òdo nyí nyí ònanà, rùkú ndi nòditi Ìlilá-Alafí arìbhona ìndrù tó perè rí mbá ì'ì atdí mātí. ⁸ Ka ní ndi nyí nabhèya nyìkò pòtsó, ràrà àhè yà adzi ò dhu-tsù rí ndòdì dhu ò. Ndi dhu bhéyi ní ndi, nyòbhè rí atdí afátá dš mātí atdí ale mà ní'ya ìmbà, wò ndi àlè tó Ádrèngbàlè Yèsù Krístò ríngò ònà idho ò. ⁹ Kàgàwà ní ndi ndèndò dhu ìfù arí ale. Àbadhi ní ndi nyí nunzi nyùngbò nyí Idhùnà Yèsù Krístò, àlè tó Ádrèngbàlè mànà.

Ìndrù-ònga rí ndèndò Kànisa ò dhu

¹⁰ Àbanínzó, mà mìtè nyí ìtè tó àlè tó Ádrèngbàlè Yèsù Krístò-òvò rò, ndíní nyí kórò nyí nyowu tó òtè rò atdí dhu dš, ìmbà ìndrù-ònga rí ndèndò dhu ràdù ì'ì nzínzikè ò. Nyí nyàkà nyòkò atdíngà ò, nyí'ì atdí inga t'únita nà, nyàdù ì'ì atdí irèta nà. ¹¹ Obhó tí, àbanínzó, Klòè bhà-dzá-bhà-tsù, mà mìrì dhu atsù rarí'ì nzínzikè ò. ¹² Mà màtina yà dhu bhéyi: ìngbàtí fli ndi ale mà nzínzikè ò náarí vurò dhu èno ngàtsi ale rànona dhu nà. Atdí ale náarátina: «Ma, mà ní Pòlò bhà ale,» ngàtsi ale ràdù àtina: «Ma, mà ní Apòlò bhà ale.» Ndirò ngàtsi ale arátina: «Ma, mà ní Kefà^c bhà ale,» ngàtsi-tí ràdù àtina: «Ma, mà ní Krístò bhà ale.» ¹³ Ní, Krístò-ònga néndò tó èndo ndi? Tí ima Pòlò ndi ka kutó mà mèsàlabhà dš okúkù dš rò? Nyí nyalé tó bàtizò, ima, Pòlò nòvò rò? ¹⁴ Mà marí òtsò àbhè Kàgàwà tó, ìnzà mà mábhè bàtizò nzínzikè ò atdí ale tó mātí dhu-okú dš rò, pbètù, mà múbho ka fityò ní Krisipò^d mà kèlè Gàyò^e nà, ¹⁵ akye atdí ale mà náarana àtina, nyí rálè bàtizò òvòdu rò ní. ¹⁶ Mbèmbè àdzo dhu ní, mà múbho bàtizò átò Stifanù bhà-dzá-bhà tó dhu^f. Ròsè kòrì ale dònà, mà màni nza iwà mà mábhè bàtizò ngàtsi ale tó mātí dhu.

Yèsù Krístò ní Kàgàwà bhà àdrèngbànga tó obi mà, kàbhà dhu-ònga t'òvòta tó òfò mànà

¹⁷ Krístò nívi nza mà mìrà bàtizò ùbho ìndrù tó, pbètù kivi mà ndíní mà mvo tó Ídzi Màkùrù ìndrù tó. Kivi mà ndíní mà mara tó kòvò rò ìnzà mà mìtsu ìndrù arí'ì nà dhu-ònga t'òvòta tó irèta òtèdu ò rórò. Ndi dhu bhéyi ní ndi, Krístò avè mèsàlabhà dš dhu níwí nza ndi ndi'ì nà àdrèngbànga tó obi. ¹⁸ Obhó tí, Krístò avè mèsàlabhà dš dhu tó màkùrù òvo ka kí ìndrù tó dhu, nòzè kàkà dhòdhòhónganà ì uwíya tó arówu ale náaràdù ìmbà tina nà dhu tó. Pbètù àlè tó, yà àlè ìgù kà rí rò, ndi màkùrù rítèna ní Kàgàwà bhà àdrèngbànga tó obi. ¹⁹ Obhó tí, Ìlilá Andítá ò Kàgàwà rátina:

«Mà mánzaya dhu-ònga t'òvòta nani ale tó dhu-ònga t'òvòta.

Mà mabhèya yà inga t'únita nà arí'ì ale tó inga t'únita rùwí^g.»

²⁰ Nírò, ádhi pbá ale ndi dhu-ònga t'òvòta tó irèta nà arí'ì? Ádhi pbá ale ndi Hyátá tó màlimò tó rí'ì? Ádhi pbá ale ndi yà kòmbí arí'ì adzi ò ka kádù òzànà òtè tó kòngò tó? Kàgàwà nábhè tó nza yà adzi ò dhu-ònga t'òvòta rí'ì ìmbà tina nà dhu tó?

²¹ Obhó tí, ìnzí ní ìndrù arí dhu-ònga òvò ní irèta-òtù ò nga ndi ìndrù ràdù Kàgàwà èni Kàgàwà bhà dhu-ònga t'òvòta tó òfò ò ní. Pbètù, yà àlè karòvona ìndrù tó Ídzi Màkùrù-òtù ò nga ní ndi, Kàgàwà núudhe ndigù ndi ná'ù ale ní, ìmbà atdídhená ale mà ràmbe ndi Màkùrù òzè dš ìmbà tina nà dhu tó. ²² Tùè ì a'ù Ídzi Màkùrù rò, Pbàyàhúdí náaròzèna dhu ní, 'àla pé idho rí 'ùkò ní ize angyi, ndirò ìnzí ní Pbàyàhúdí náaròzèna dhu ní, 'rì pé dhu-ònga t'òvòta tó irèta tó òtè. ²³ Pbètù mà'ì, mà mārì pbìndà Ídzi Màkùrù èno ale ní Krístò, yà mèsàlabhà dš ka kutó ale. Ní, ndi Ídzi Màkùrù èno ka kí ìndrù tó dhu náaràdù Pbàyàhúdí-ònga iwà iwà tó, ìnzí ní Pbàyàhúdí ràdù kòzè ìmbà tina nà dhu tó. ²⁴ Pbètù,

^b1.5 1Kò 5.29-31

^c1.12 Kefà ní Péterù Pbàgirikí t'ávàna ò.

^d1.14 Kas 18.8

^e1.14 Kas 19.29

^f1.16 1Kò 16.15-17

^g1.19 Ìsa 29.14

kàkà Kàgàwà núnunzi rí'í p̀bìndà ale tí ale tò, ìmbà rí'í P̀bàyàhúdí màtí, ndírò ngàtsi ní ìnzí ní P̀bàyàhúdí màtí, Krístò rítèna dhu ní Kàgàwà bhà ádr̀r̀ngbànga tó obi mà, kàbhà dhu-ònga t'òvòta tó òfò mànà. ²⁵ Obhó tí, yà ìndr̀ù r̀òz̀na rí'í ìmbà t̀na nà dhu tí Kàgàwà bhà Màk̀r̀ù nùdà wà ìndr̀ù tó dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta. Ndirò yà abádíhí r̀òz̀na rí'í ìvíví dhu tí Kàgàwà bhà Màk̀r̀ù rí'í obi nà ròsè ìndr̀ù rí'í nà obi d̀na.

²⁶ Nírò àbanínzó, nyirè pé nyí nyí'í òná òfò, yà Kàgàwà únzi nyí nyí'í p̀bìndà ale tí r̀ò: ìnzí ní àbhò ale ì nzínzikù ò rí'í dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta nà àdhàdhì yà ìndr̀ù r̀èna dhu bhèyi. Ìnzí ní àbhò ale mà ì nzínzikù ò rí'í ádr̀r̀ngbànga tó obi nà, ndírò ìnzí ní àbhò ale ì nzínzikù ò ka kádè òz̀nà kámá-tidò tí. ²⁷ P̀bétù, Kàgàwà òvò yà adzi ò ale ràdè òz̀nà ìmbà t̀ya nà dhu tí ale, ndíní dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta nà ale-nyí niwù tí. Ndirò kòvò ìvíví dhu tí yà adzi ò ale ràdè òz̀nà ale, ndíní obi nà ale-nyí niwù tí. ²⁸ Kávò yà adzi ò ale ràdè òz̀nà àkyàkyè dhu tí dhu, ndírò gàyàna ònzi abádíhí rí dhu, yà ìmbà t̀ya nà dhu tí rí'í ìndr̀ù-nyìkpó ò dhu, ndíní yà àkàkà dhu tí ìndr̀ù r̀òz̀na dhu nugolo tí. ²⁹ Kànzi ka ndi dhu bhèyi, akye atdí ale mà náarana ndídzi ndítíró onzínà ní. ³⁰ Kàgàwà ní ndi nyí núngbò Yèsù Krístò mànà. Kàbhè Krístò rí'í àlè tò yà ndi ndarí dhu-ònga òvò ní ìr̀eta tí. Kà-tì ní, Krístò-otù ò kòz̀nà àlè obhónàngatále tí, kù'ò àlè àlè rílà nyìkpóna ò, ndírò kèwè àlè àlè tò nzérenga ò r̀ò. ³¹ Àdhàdhì yà Ìlílà Andítà náar̀nona dhu bhèyi: «Ndi nòzè ndídzi ndi ale, náka ndídzi ndi Ádr̀r̀ngbàle Kàgàwà-okù d̀ò r̀ò tíh.»

Krístò yà mùsàlabhà d̀ò ka kùtò d̀ò màk̀r̀ù

(2Kò 4.5-7; Èfe 3.2-11; 1Yù 2.20,27)

2 ¹ Àbanínzó, ima nyé mà, yà f̀r̀árvù ma m̀ará àhè, madù àrà òrù ò aróko dhu yà Kàgàwà itè àlè tò nòvò r̀ò f̀ùkù òná kàsùmì ò, ma m̀ará nzá ì dhu òvò r̀ò f̀ùkù ìdzidzò òte-tidò ò, ndírò ma m̀ará nzá kòvò r̀ò yà adzi ò dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta-tidò ò. ² Obhó tí, yà atdíkpá àlè kí'í nyí mànà òná kàsùmì ò, ma mudhé ndíní ma mara tí òte r̀ò òná ní atdí dhu kèlè. Ndi dhu ní Yèsù Krístò, yà mùsàlabhà d̀ò kùtò d̀ò màk̀r̀ù. ³ Ndirò, f̀r̀árvù ma mí'í nnganí, ma mí'í ìvívíngà nà, ma mí'í òdò nà, madù àmbe ìvì d̀ò. ⁴ Ma m̀ará dhu ùdhe r̀ò, madù dhu òvò f̀ùkù r̀ò, ma m̀ónzi nzá ì dhu ndíní ma midha tí afíkù nyá'ù dhu yà dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta náar̀fbhona ìndr̀ù tò òvòvò òte ní. P̀bétù ma m̀ónzi ì dhu Kàgàwà bhà Ìlílà-Alafí bhà ádr̀r̀ngbànga tó obi ní, ⁵ ìnzí f̀ùkù a'uta niidè tí ìndr̀ù arí dhu-ònga òvò ní ìr̀eta d̀ò, p̀bétù ndíní kídè tí Kàgàwà bhà ádr̀r̀ngbànga tó obi d̀ò.

Ìlílà-Alafí rí Kàgàwà arí dhu-ònga òvò tí dhu itè àlè tò dhu

⁶ Ìnè màtí kà rí'í ndi dhu bhèyi r̀ò, mà m̀arí dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta tó dhu nòvò kàkà iwà ò'ò affiya òná r̀ò ale tò. Ì dhu ní nzí yà adzi ò dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta-tidò, ndírò ka ní nzí yà adzi d̀ò idzi nònyè, yà nzí f̀yó idzi ràdè àpère ale tó ìr̀eta-tidò. ⁷ M̀a maròvona ní Kàgàwà bhà dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta yà òrù ò okónà. Ìnzá ndi ndàpè yà adzi òbhòlo r̀òr̀ò, kàvò wò ndi dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta ndíní àlè kotsúya tí p̀bìndà ádr̀r̀ngbànga tó awawè ò otùna ò. ⁸ Yà adzi d̀ò idzi nònyè ale nzínzi ò, wò ndi dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀eta d̀ò dhu nùni atdí ale mà nfi'í mbà. Dhu ì'ina gukyè abádíhí uní ka dhu tí, ní abádíhí ut̀ona nzí wò ádr̀r̀ngbànga tó awawè nà Ádr̀r̀ngbàle mùsàlabhà d̀ò. ⁹ Kàgàwà anzí dhu rí'í àdhàdhì yà Ìlílà Andítà náar̀nona dhu bhèyi:

«Yà ìnzá atdí ale mà náapèna àlana, ndírò ìnzá atdí ale mà náapèna ìrina dhu, yà ìnzá apèna ise atdí ale-afí ò màtí dhu, ní ndi, Kàgàwà abhòlò angyangyi kàkà ndi nòzè ale tò!»

¹⁰ Àlè tò ní ndi Kàgàwà itè yà òrù ò ndi ndilí p̀bìndà dhu p̀bìndà Ìlílà-Alafí-otù ò. Obhó tí, Ìlílà-Alafí arí kórò dhu àndà, ìmbà rí'í Kàgàwà údhè ndi ndonzi tí dhu, yà atdí d̀ò kádè

^h1.31 Yèr 9.23

ⁱ2.3 Kas 18.8-10

^j2.9 Ìsa 64.3; 52.15

òrùnà màtí. ¹¹ Ádhi pbá ale ndi ìndrù nzínzi ð, ngátsi ale-afí rírèna dhu èni rádù, inzà ní ndi ale-afí yà kà'ò rí'ì kèlè nùni ka rò? Ndirò, Kàgàwà bhà irèta nùni rádù atdí ale mà rí'ì ìmbà, inzà ní kàbhà Ìlìlā-Alafí kèlè nùni ka rò. ¹² Ndirò àlè, àlè kí'ì nà ní nzí yà adzi ð ale arí'ì nà ale-afí-tidò, pbètù àlè kí'ì nà ní Ìlìlā-Alafí yà Kàgàwà bhà rò irà, ndíní àlè kùni tí àlè tò Kàgàwà íbhò kóró dhu. ¹³ Ndirò, yà mà mí Kàgàwà bhà màkàrù òvo ìndrù tò rò, mà marí nzí kòvo ìndrù tó dhu-ònga t'òvòta tó irèta ð rò àhù òte-tidò ð, pbètù mà marí kòvo Kàgàwà bhà Ìlìlā-Alafí níbhò fàkà obhóná òte-tidò ð. Ndi dhu bhèyi ní ndi, mà marí Ìlìlā-Alafí nàndà dhu àwè ìndrù tó ndi Ìlìlā-Alafí íbhò fàkà òte-tidò ð.

¹⁴ Pbètù, yà adzi dò pbìndà òfò ð tí arùbhi ale, ní rí nzí àdè ndi Kàgàwà bhà Ìlìlā-Alafí ð rò ráhù òte à'ù. Obhò tí kà rádù kàla rí'ì ìmbà tina nà dhu tí fíndà, ìnzí ndi dhu rádù òna àlù, ndirò Ìlìlā-Alafí-otù ð tí ndi dhu rádù ale-dò àlù nídhuní. ¹⁵ Kàgàwà bhà Ìlìlā-Alafí nà rí'ì ale rí'ì ìnè ìndrù-nyàtsi rí'ì kóró dhu ràlù òna, pbètù ìmbà rí'ì Ìlìlā-Alafí nà ale-dò nálù ndi Alafí nà rí'ì ale-nyàtsi rí'ì dhu rí nzí.

¹⁶ Ìlìlā Andítá ràtina:

«Ádhi pbá ale ndi Ádrùngbàle bhà irèta nùni?

Ádhi pbá ale ndi kà tò rádù sedzà àbhù?»

Pbètù àlè'ì, yà Ìlìlā-Alafí nà àlè kí'ì rò, àlè kí'ì nà irèta ní Krístò bhà rò irà irèta.

Kàgàwà bhà kasutále

(1Kò 4.1-6; Èbr 5.11-14)

3 ¹ Pbàkà ð àbanìnzò, nzínzikù ð mà mf'ì nínganí, mà mábà nzá fangà mòtè nyí mànà àdhàdhì Kàgàwà bhà Ìlìlā-Alafí nà rí'ì ale bhèyi. Pbètù mà mòtè nyí mànà àdhàdhì yà adzi ð dhu átdú afíya ale bhèyi, ndirò òko òko ire tí fíyò a'uta ð Krístò-nyàtsi ale bhèyi. ² Mà mábhù nyí nyòmùvù dhu ní'ì màkyí^k. Mà mábhù nzá odú ró'ò ònyù nyònyù, ìnzí nyí nyádù kà-lèrà ònzì ale tí nyí nyí'ì dhu-okú dò rò. Ndirò kòmbí màtí nyí nyí nzí àdù kà-lèrà ònzì, ³ òko nyí nyòko yà adzi ð dhu átdú afíkù ró nídhuní. Obhò tí, yà òko adha mà anya mànà nóko nzínzikù ð dhu, nítè tí nzá dhu, yà adzi ð dhu rátdú afíkù, ndirò nyí raróko yà inzà Kàgàwà nùni ale nàaróko ònà òfò ð? ⁴ Wò nzínzikù ð atdí ale ràtina: Ìma, Ìma ní Pòlò bhà ale, ngátsi ale rádù àtina: Ìma, Ìma ní Apòlò bhà ale rò, ní wò nyí nyònzina dhu tí nzí inzà Kàgàwà nùni ale tò òfò ð dhu?

⁵ Nírò, Apòlò ní àdhi? Ndirò, Pòlò ní àdhi? Mǎ'ì ní Kàgàwà bhà kasutále, yà nyí nyá'ù Krístò otùya ð ale. Mà mǎnzì ndi kasù, ngátsi ale rǎnzì ka yà Ádrùngbàle àbhù fíndà perè-bvù rǎ. ⁶ Mǎ mf'ì àdhàdhì yà ìnga ð kasù nanzì ale bhèyi: Ìma, mà mazò itse, ndirò Apòlò adù idha ùdho kà dǎ. Pbètù, Kàgàwà ní ndi adù kàbhù ròvì. ⁷ Ní, wò ndi itse nòzò ale mà, kà-dǎ idha nùdho ale mànà, kóró ní nzí dhu. Kàgàwà ní ndi rí'ì ngari nà, kàbhù ndi ndi itse ròvì dhu-okú dò rò. ⁸ Itse nòzò ale mà, kà-dǎ idha nùdho ale mànà kóró rí'ì àdhàdhì: ndirò, Kàgàwà núubhòya ìngbàtí ìlì ndi ale bhà màkìmbà mà, àdhàdhì ndi ale anzi kasù-bvù rǎ. ⁹ Obhò tí, mà, mà'ì ní atdíkpá arí Kàgàwà bhà kasù ònzì ale. Nyí, nyí ní Kàgàwà bhà onzìbvù.

Kàgàwà udhèya pbìndà kasutále-kàsù kàzù ní dhu

Nyí ní átò Kàgàwà rǎsina idza. ¹⁰ Ní, yà idù Kàgàwà íbhò ídzinga-bvù rǎ, ndirò àdhàdhì yà idza òsì arí nyìkpóna ótdyù ale bhèyi, mà mǎpè ndi mòrè idza-pfò [Ídzi Màkàrù t'ònta-otù ð.] Ndirò kòmbí, ngátsi ale nàdù ndi ndi idza òsì kà-dǎ. Pbètù dhu àkà ìngbàtí ìlì ndi ale mà rànà nga mbèyi, ìngbà dhu bhèyi màtí ndi ndòsì kà-dǎ dhu nà.

¹¹ Obhò tí, ìmbà ngátsi idza-pfò òpè rádù ndòrè, yà iwà ka kórù-tsí tò ngari ð ale rí'ì. Ndi idza-pfò ní Yèsù Krístò. ¹² Ìndrù rí'ì ìnè ndòsì wò ndi òrù ka kórù idza-pfò dǎ abho rádù òdhò dhu-tidò ní: orò, tsumà, ndirò orù odzina nà odu-tidò mà. Ngátsi ale rí'ì ìnè ndòsì kà-dǎ ìnzí rádù òdhò abho dhu-tidò ní: itu, tsítsò, ayi mà. ¹³ Kàgàwà rí ìndrù-ànyá ìtdì

^k3.2 Màkyí tí Pòlò ràtina dhu ní yà ndi ndudhè kàkà inzà àpè ò'ò fíyò a'uta ð ale tí isísò rǎ'ò dhu.

nínganí rí ndónzi dhu nítèya ìngbà tí fli ndí ale bhà kasu tó 3fò kpangba. Obhó tí ndí nínganí, Kàgàwà núudhèya ìngbàtí fli ndí ale bhà kasu mà kàzù ní, kàzù ràdù ndí ndí ale bhà kasu tó 3fò nítè. ¹⁴Ní, dhu í'íya gukyè inzà yà ndí ale así wò ndí idza-pfò dó dhu nógbè kàzù ò dhu tí, ní ndí ale náabáya mùkimbà. ¹⁵Pbètù yà ndí ale así dhu nóogbeya gukyè, ní ndí ale náabáya nzí mùkimbà. Abadhí nyú ndítírò nógúya ògù, pbètù ndí dhu ní'íya àdhàdhí kàzù ònà ndí nòtò ndàdù ògù ale bhèyi.

¹⁶Nyí nyéni tí obhó dhu nyí rarí Kàgàwà bhà idza, ndírò kàbhà Ìlílà-Alafí rarádi nyæktsi? ¹⁷Obhó tí Kàgàwà bhà idza ní ìlílà idza, ní nyí ní ndí kàbhà idza. Nírò, ndí ale apé Kàgàwà bhà idza ùgòlò, ní Kàgàwà adèya ndí ale ùgolo átò.

Kàgàwà íbhò kórò dhu fùkù fùkù ídzìngà-okú dò rò

¹⁸Atdí ale mà àkà nzà ndàtrá ndí ndítírò. Nzínzikù ò atdí ale mà náapè ndòzà iwà ndí ndúni dhu-ònga t'òvòta yà adzi ò ale tó 3fò ò dhu tí, ní ndí ale àkà ndùbhà ndí dhu-ònga t'òvòta-tidò. Ndí dhu bhèyi ní ndí, kà ràdù í'í obhoná dhu-ònga t'òvòta náni ale tí. ¹⁹Obhó tí, yà adzi ò dhu-ònga t'òvòta tó irèta-tidò ní ìmbà tina nà irèta Kàgàwà-ònzí. Ìlílà Andítá náarátina: «Kàgàwà arí dhu-ònga t'òvòta ì éni dhu tí arí 'àti ale nòtsi yà ìtírò abádhí ùpè fíyò àdà 3'!» ²⁰Ndirò Andítá rátina átò: «Ádrèngbàle Kàgàwà náni wà dhu-ònga t'òvòta tó irèta nà ale tí rí 'òzè ale tó irèta. Kèni wà dhu, ndí irèta rarí mbà tina nà dhu^m.»

²¹Nírò, atdí ale mà àkà nzà ndòyò ndí ngàtsi ale-okú dò rò. Obhó tí, kórò dhu rí'í fùkù ídzìngà tó. ²²Ima Polò, Apolò, Péterù, Kàgàwà íbhò mà fùkù fùkù ídzìngà tó. Ndirò yà adzi, ipirònga, ove, yà kòmbí rí'í dhu, olù ríwu dhu mànà kórò Kàgàwà íbhò fùkù fùkù ídzìngà tó. ²³Ndirò nyí'ina, nyí ní Krístò bhà ale, ndírò Krístò ní Kàgàwà bhà ale.

Inzá dhu àkà kònzí Krístò bhà kasutále gàyà dhu

(Ròm 14.10-12; 1Kò 3.5-9)

4 ¹Nírò, dhu àkà ìndrù ròzà má'í Krístò bhà kasutále tí, ndírò Kàgàwà bhà obhóngà ùdhè arí ìndrù tó ale tí. Rìrà àhù kòmbí nga ò, ì obhóngà náaróko órù ò. ²Nyí nyèni wà dhu, wò ndí ádrèngbànga-tidò ka kàbhù foná ale ràràdù àkà ndí'í yà fíndà ka kàvi dhu ònzí arí ale tí. ³Pbakà ò, inzí ní àpbè ndí akekpá màtí nyènd ànyádu, ndírò ngàtsi ní, ìndrù-bvù dhèwaní rànò ndí ànyádu. Ndirò ima nyé matírò ma mí nzí àdù ànyádu ènò. ⁴Obhó tí, pbàkà irèta nyú mà nòbhè nzà ma atdí dhu-okú dò rò màtí, pbètù ndí dhu rí nzí àtina, ima rarí obhonángatále. Ádrèngbàle ní ndí ànyádu ènò ràdù. ⁵Ní ndí dhu-okú dò rò, nyí nyàkà nzà nyènd ìndrù-ànyá angyinà rò, inzà àkò ka kakò kàsùmi àpè àkà rórò. Nyí nyàkà nyòdò nga, ràrà àhù Ádrèngbàle ríngò dhu ò. Ka ní ndí kórò dhu yà ùru ka kuru ìnd ò nítèya kpangba awáwù ò, ndàdù yà ìndrù aròdona afíya ò dhu núpfo kpangba. Ní Kàgàwà nífíyà ìngbàtí ìli ndí ale mà ndí ale bhà kasu-bvù rò.

⁶Abanínzó, ma màndò wò dhu fùkù, midiyi Apolò bhà 3fò mà pbàkà 3fò nyé mànà okúkù dò rò. Ma midiyi ì 3fò, ndíní ròkà nyí nyèni tí dhu, nyí ràkà nzà nyòwù igi Andítá rò rò, ndírò nzínzikù ò atdí ale mà ràkà nzà ndídzí ndí, ndòlè ndí atdí ale inà rò, ndàdù ngàtsi ale nídzèlè. ⁷Ádhi pbà ale ndí nyí nfi nyí'í ádrèngbàle tí ròsè ngùkpá ale dóná? Tí obhó Kàgàwà ndí yà nyí nyarí'í nà kórò dhu nubhò ìndù? Kápè í'í wò dhu bhèyi, ní ádhu-okú dò rò nga ndí nyí nyádù àmbe nyòyò dó, inzà nyí nyabà ì dhu Kàgàwà-fó dhu bhèyi ní?

⁸Nyí pbání iwà nyí nyàbà yà nyí nyí atdyúya òho kórò dhu! Nyí pbání iwà nyí nyóngò ònzítále tí! Nyí pbání iwà nyí nyóngò ádròdrò kámá tí! Pbètù má'í na, mà ní nzí ádròdrò kámá. Nyí nyí'ina gukyè obhóngatí ádròdrò kámá tí, ní mà màmbènà í'í átò ádròdrò kámá tí atdìkpá nyí mànà. ⁹Obhó tí, ima ní dhu ròlo Kàgàwà ùli má'í, mà uvitatále tíró, mí'í olù ale tí kórò ale rò dhu bhèyi. Mà mí'í àdhàdhí ànyàya ka kítì ndíni ka kòkye tí ale bhèyi. Obhó tí, mà mí'í àdhàdhí kórò yà adzi ò ale mà, màlàyíkà mànà

¹3.19 Yòb 5.13

^m3.20 Zàb 94.11

dhu rí ròyá rí ndònzì dhu àndà ale bhèyi.¹⁰ Mǎ pbaní ndi àkyákyè ale Krístò-okú dò rò, nyàdè ì'í dhu-ònga t'òvòta tó irèta nà ale Krístò-nyuetsi. Mǎ pbaní ndi ivívi ale, nyàdè ì'í obi nà ale. Ìndrù arí itsika ònzì, pbètù, abádhí arádè nyífú!¹¹ Rìrà àhè kòmbí nga ð, mǎ mǎ'í àwù nà, mǎ mǎ'í òm̀vèna mǎ mǎ'í dhu-atdyú nà, mǎ mǎ'í ìmbà mǎ̀dzarè nà ròkǎ. Ka karávu ròkǎ, mǎ̀dè àm̀be ùbhi dǎ, ìmbà mǎ mǎ̀ko rǎ nga rí'í rǎrò.¹² Mǎ mǎ'í adyo ìvò, mǎ̀m̀be kasè ònzì dǎ otsúka nyú nǎ ònyè mǎ mǎ̀bá tǎ. Mǎ'í nǎ ka kí dhu èno rò, mǎ mǎ'í ale asò asò tǎ. Ìndrù rí mǎ̀bhè mǎ̀bà àp̀bè rò, mǎ mǎ'í dhu-dzi òndù òndù tǎ.¹³ Mǎ'í ka kǎ̀dhè rò, mǎ mǎ'í ote àdù ìyònga ð. Kòmbí mǎ̀tǎ ka kí mǎ̀zè àdhàdhí yà adzi ð tsìtsò bhèyi, ndírò kórò ale mà nǎarí mǎ̀zè mǎ'í yà adzi ð andrita bhèyi.

Polò bhà irèta yà atdíð ndi ndózè p̀bìndà nzónzo-okú dò rò

¹⁴Ma màndí nzá yà dhu fǎ̀kè ndíni nyíkù nabhù tǎ rìwè, pbètù ma màndí ka ndíni nyíkòkù nabhè tǎ ròtdyù àdhàdhí p̀bakà nzónzo yà atdíð ma mǎ̀zè bhèyi.¹⁵ Obhó tǎ, atdí kumì lufè ale mà rí mbà dhu ùdhè fǎ̀kè Krístò-nyuetsi ka kòko tǎ dhu dǎ, ní abákù rí mbà ì'í ibí. Obhó tǎ, ima ní ndi mà módhì nyí Ídzi Mǎ̀kèrè ma mǎ̀nò fǎ̀kè dhu-otù ð, ndíni nyí nyoko tǎ Yèsù Krístò-nyuetsi.¹⁶ Nírò, mà mìtè nyí itè tǎ, nyí nyákà nyòdyi p̀bakà ðfò.¹⁷ Wò dhu-okú dò rò ní ndi, mà mòvi Timòtewè tìkù ð. Ka ní p̀bà̀ngba yà atdíð ma mǎ̀zè, ndírò mbèyi arí fónà ka kǎ̀bhè Ádrèngbǎle Yèsù bhà kasè ònzì. Kǎrì ndi Krístò-nyuetsi mà marádi tǎ dhu tó g̀lìmá àbhè nyíre. Ndi g̀lìmá ní ndi mà marúdhèna kórò ngari ònà kórò *kànísá ð.

¹⁸Nzínzìkù ð atdíðhená ale nòpè 'àm̀be inga irè dǎ ìnzí mà rǎrǎrà nyàndà, ndi dhu ràdè 'àbhè 'àm̀be 'idzi dǎ.¹⁹ P̀bètù, mà mará àhè f̀rǎrbvè inzà òtrò idho ð, Ádrèngbǎle òzè ka ní. Ní ànyìrò ní ndi, mà mǎ'í nzi kòkò ì 'idzì arí itírò ale arúnona dhu kèlè nǎnì, p̀bètù mà ní abádhí ràdè ònzìndà dhu nǎlá átò!²⁰ Obhó tǎ, òrè-akpá ð Ádrèngbǎ kamà Kàgàwà bhà Idzi nǎarí nzi nditè yà ale-tsè ð ka kúnona dhu-otù ð tǎ, p̀bètù kǎrì nditè ádrèngbǎnga tó obi-otù ð.²¹ Nírò, nyí nyòzè ní àdhu? Tí mará àhè f̀rǎrbvè fudú mùgò nà, ndírò ngǎtsi nǎ, tǎ mará àhè àzè mà ìyònga mànà ní àlè afídu nà?

M̀nyòndì ònzì rí ale àkǎ kodì *Kànísá ð rò dhu

(Gál 5.9; 1Tì 1.19-20; Èbr 10.22)

5¹Dhu arí ndírì kórò ngari ònà kam̀be àtina dǎ, nzínzìkù ð atdíðhená ale rarí m̀nyòndì ònzì. Ndi m̀nyòndì-tidò ní yà ìnzí arí ndònzì kǎkǎ inzà Kàgàwà nǎ'ù ale nzínzì ð màtǎ: ka karátina nzínzìkù ð atdí ale ròdyi olù-ìyànà^o ràdi p̀bìndà tsìbhále tǎ!² Ní àzèmbè izù àmbènà nyèkǎ, nyàdè ndi dhu nònzì ale ìpfo, nyòdi nzínzìkù ð rò rò, nyí nyarádè òko nyàm̀be nyòyò dǎ òyò tǎ!³ Ima, mà mǎ'í itse rùkú rò ale-ngbò ònà rò, p̀bètù mà mǎ'í inè atdíkpá nyí mànà ale-afí ònà rò. Ní, mà mòtdì wà ndi dhu nònzì ale-ànyà, àdhàdhí inè àlè kǎ'í atdíkpá nyí mànà dhu bhèyi.⁴ Mà mòtdì ndi ale-ànyà àlè tǎ Ádrèngbǎle Yèsù-òvò rò. Ndirò, nyùndù nyí nyí rò, mà mǎ'íyà inè átò atdíkpá nyí mànà ale-afí ònà rò, ndírò Ádrèngbǎle Yèsù bhà ádrèngbǎnga tó obi nǎ'íyà inè nzínzìkù ð.⁵ Nyí nyákà nyípfo wò ndi ale, nyàbhè p̀fòmvo Sitanì tǎp, ndíni kà-nyuetsi rí'í nzérenga nabhè tǎ riku yà kà rǎbàna àp̀bè-otù ð. Ndi dhu bhèyi ní ndi kà ràdè ògè Ádrèngbǎle Yèsù ríngo ònà idho ð.

⁶Nyí nyí nyòyò nzérenga-okú dò rò dhu ní nzi idzi dhu! Nyí nyéni tǎ obhó dhu, àkè afi-ngba rarí àbhò idyi nyú nábhè ràmò?⁷ Nírò, nyí nyákà nyípfo wòrì nzérenga tó afi-ayí nyùkatsì rò, ndíni nyí nyilá tǎ Kàgàwà-nyíkòp ð. Ndi dhu bhèyi ní ndi, nyí nyàdè ì'í àdhàdhí idyi-òwátá, yà inzà ka kǎngbò afi ònà bhèyi, yà kòmbí nyí nyí'í ònà ðfò bhèyi. Obhó tǎ, Kàgàwà ú'ò wà nyí nyílá nyíkòpna ð. Kǎbhè wà Krístò perè tǎ àlè-okú dò rò

^{14,9} Ànyàya ka kítìdì ndíni ka kòkye tǎ ale ka kabhèna rùvò rǎwəgà dò, ndíni ì nuyge tǎ òrè tó izà nà, ìndrù ràdè 'àndu 'àm̀be ì ale rǎ rí ndònzì dhu àndà dǎ.

^{9,5} 1 Law 18.8; Tòr 23.1

P5.5 Mát 18.15-20

àdhàdhì Pásika tó m̀hèndè tó Pbàyàhúdí aróẓèna `à`à tà mà-ngba bhèyi⁹. ⁸Ní ndi dhu-okú d̀ò r̀ò, àlè kàkà àlè r̀ònzì àlè tó Pásika tó m̀hèndè ìnzì ní afi-ayí rí`í ònà m̀gati ní. Kà-tì ní, nzérenga mà nzére dhu mànà tó afi-ayí ní. Pbé̀tù, àlè kàkà àlè r̀ònzì ka ìmbà ònà afi nà m̀gati ní. Kà-tì ní, àlè kàkà àlè r̀òkò ìlā àlè kílā Kàgàwà-nyìkpò ð r̀òr̀ò, ndir̀ò obhóná dhu ònzì àlè kí r̀òr̀ò.

⁹Yà olù ma m̀ndí f̀ùkù bhàr̀wà ð, ma m̀ndí dhu mati, nyí r̀àkà nzá nyòwù òko r̀ò atdíkpá m̀nyòndítale mànà. ¹⁰Ndi bhàr̀wà ð ma mòtè nzá yà adzi ð m̀nyòndítale d̀ò, odhíya-f̀ò rí`í dhu d̀ò arí afíya èlè ale d̀ò, ìndr̀ù-f̀ò dhu èdhà arí obi ní ale d̀ò, ndir̀ò *sànamù èlè arí ale d̀ò. Obhó tí, ndíní nyí nyìndà tí nyí abádhí r̀ò r̀ò, dhu àkàna nyùvò yà adzi ð r̀ò! ¹¹Pbé̀tù ma m̀ndí dhu f̀ùkù okúya d̀ò r̀ò ní kàkà pbàkrístò tí arí `àtì ale. Ndi ale apé àtina ndi r̀arì m̀krístò, pbé̀tù ndàdè `í`ì m̀nyòndì ònzì arí ale tí, ndir̀ò odhína-f̀ò rí`í dhu d̀ò arí afina ìlè ale tí, kapé `í`ì sànamù èlè arí ale tí, ndàdè `í`ì dhu èno arí ìndr̀ù ní ale tí, kapé `í`ì iwa òri arí ale tí, ndir̀ò obi ní arí dhu èdhà ìndr̀ù-f̀ò r̀ò ale tí, ní wò dhu bhèyi ale-tidò nà nyí nyàkà nzá nyònyè ònyè mà atdíkpá! ¹²Ìnzá Yèsù ná`ù ale-ànyà t`énoa tí òtèdu? Tí obhò pbàkrístò nyú i nyí nyádè ànyàya núnò? ¹³Ìnzá Yèsù ná`ù ale-ànyà núnò ràdè ní Kàgàwà. Obhó tí, ìlìlā Andítá ràtina: «Nyí nyàkà nyìpfo nzére ale nyòndì ǹnzìkù ð r̀ò.»

M̀krístò àkà nzá ndòbhè odhìna m̀krístò ìnzá Yèsù ná`ù anya t`f̀dita t`ále-f̀ò dhu

(Mbà 20.3; M̀t 5.23-24; Ròm 12.17-18; Èfè 5.3-8; Yàk 4.1)

6¹Ǹnzìkù ð atdí ale mà náapè `í`ì anya nà iwà Yèsù ná`ù odhìna nà, ní dhu òfò tí nga kà r̀arà ndi odhìna òbhè ìnzá Yèsù ná`ù anya t`f̀dita t`ále-f̀ò? Ìnga nòfò dhu ní kà r̀arà kòbhè Kàgàwà bhà ale-f̀ò. ²Nyí nyéni tí nzá dhu, Kàgàwà bhà ale r̀arì ndi yà adzi ð ale-ànyà nítìya? Nírd, yà adzi ð ale-ànyà nyí nyitìya dhu bhèyi, ádhu ìnzì nyí nyádè kòkò dhu bhèyi àkyàkyè dhu nùfà ale-ànyà nítì ní? ³Nyí nyèni tí nzá dhu àlè rítìya m̀làyìkà mà-ànyà? Ní ndi dhu bhèyi kà rí`í r̀ò, àlè ní èno àlè kádè yà adzi ð ð nònzì dhu-ànyà ènò olu! ⁴Ní dhu apé `í`ì nyí nyí`ì anya nà ǹnzìkù ð dhu tí, ní ádhu-okú d̀ò r̀ò nga ndi nyí nyádè òwu i anya nà kòkò ìnzì arí òte pbàkrístò ǹnzì ð dhu ð ale-ònzì ní? ⁵Ma màndò dhu wò dhu bhèyi ndíní nyìkù nabhè tí r̀ìwè. Obhó tí, ǹnzìkù ð yà Yèsù ná`ù odhìna ǹnzì ð dhu-ànyà ènò ràdè dhu-ònga t`òvòta ǹni atdí ale mà t`f̀`ì mbà? ⁶Pbé̀tù, èkú nyí nyàmbènà ǹnzìkù ð dhu-ònga àndà r̀ò, nyí nyaràdè òwu nyòbhè ìnzá Yèsù ná`ù ale-f̀ò dhu-tì ní ádhu?

⁷Obhó tí, anya nà nyí nyí`ì ǹnzìkù ð dhu nítè wà dhu k̀pangba, iwà dhu r̀ònzì lèmakù atdí. Ní ádhu ìnzì nyí nyádè nzére dhu-dzi òndù ní? Ádhu ìnzì nyí nyádè nyèbhà kùdhà f̀ukú ongyéngá mà ní? ⁸Pbé̀tù nyí, nyí ní ndi nyí nyarí nzére dhu ònzì, nyòwù Yèsù ná`ù odhíku òbhè ìri ale-f̀ò! Ndir̀ò nyí ní ndi nyí nyarí i ale tó obhónanga èdhà obi ní! ⁹Nyí nyéni wà dhu mbèyi nyú, nzére dhu ònzì arí ale ní rabáya nzí ngari òr̀è-akpà ð Ádr̀ngbà kamà Kàgàwà bhà Idzi ð. Ìnzì nyàbhè kùtrà nyí: m̀nyòndì ònzì arí ale mà, *sànamù èlè arí ale mà, kàkà ìnzá `ì èmbà ð nà ale nà arí m̀nyòndì ònzì ale mà, ndir̀ò m̀nyòndì ònzì arí ǹnzìya ð kpabhále-tírd, ndir̀ò vèbhále-tírd ale mà, náabáya nzí ngari Kàgàwà bhà Idzi ð. ¹⁰Ndir̀ò, ogbo ònzì arí ale mà, odhíya-f̀ò rí`í dhu d̀ò arí afíya èlè ale mà, iwa òri arí ale mà, dhu èno arí ìndr̀ù ní ale mà, kàkà ìndr̀ù-f̀ò dhu èdhà arí obi ní ale mà, ní kòrì ale kòrò, náabáya nzí ngari òr̀è-akpà ð Ádr̀ngbà kamà Kàgàwà bhà Idzi ð átò. ¹¹Angyi, ǹnzìkù ð atdídhená ale nóongónà dhu ònzì ndi dhu bhèyi tí. Pbé̀tù kòmbí, àlè tó Kàgàwà nú`ò wà nyí, nyílā f̀ukú nzérenga ð r̀ò. Kàbhè nyí nyòngò pbìndà ale tí, ndàdè nyòzè obhónangátale tí. Kònzì kòrò i dhu àlè tó Ádr̀ngbàle Yèsù Krístò nyí nyá`ù dhu-okú d̀ò r̀ò, ndir̀ò ìlìlā-Alafì-otù ð.

⁹5.7 Uvt 13.7; 12.21

¹5.13 Tòr 17.7

Yèsù ná'ù ale ní Krístò-ngbò-rõnga dhu

(1Tè 4.1-17; 1Pé 1.14-19)

¹² Nyí nyarátina: «Kóró dhu t'ònzita tó rusà ka káfà wà fàkà p̀bakrístò tíró.» Ndi dhu ní obhó dhu, pbétù kóró dhu ní nzí àkàkà konzi dhu. Ima mà átó ma mínè matí: «Kóró dhu t'ònzita tó rusà ka káfà wà idù.» pbétù ma mí nzí àdù dhu à'ù mí'í atdí dhu mà tó ìno tí. ¹³ Ndirò nyí nyarátina átó: «Kàgàwà anzi ònyè ale-ò tó, ndirò kánzi ale-ò ònyè tó.» Pbetù, ma mátina kà rítàya kòkò óyò dhu kóró. Ale-ngbò Kàgàwà anzi nzá m̀nyòni t'ònzita tó, pbétù kánzi ka Ádrùngbàle Yèsù bhà kasu t'ònzita tó. Ndirò ndi Ádrùngbàle rí'í ale-ngbò t'úndata tó. ¹⁴ Ndirò ròsè dòtsí, Kàgàwà yà Ádrùngbàle Yèsù nabhè rìngbè ndi òve-bvè rò pbìndà ádrùngbànga tó obi ní, náabhèya àlè-ngbò r̀ngbe ì átó.

¹⁵ Nyí nyèni tí nzá dhu, ngbòkù r̀rì Krístò-ngbò-rõnga? Níró ma tí àdù Krístò-ngbò-rõnga nyé idyi idyi, m̀gèrè r̀ngò m̀nyòni tó tsibhàle-ngbò-rõnga tí? Ìnzí akekpa màtí! ¹⁶ Ndirò, nyí nyèni tí nzá dhu ndi ale mà rapé 'ùngbò m̀nyòni tó tsibhàle nà, ní r̀ngò wà atdí ale-ngbò tí kà mànà? Obhó tí, Ìlilá Andítá náarátina: «Abádhí óyò rò ràdù 'ùgèrè 'òngò atdí ale-ngbò tí'» ¹⁷ Pbetù, Ádrùngbàle mànà ì nùngbò ale, ní ràdù ndùgèrè 'òngò atdí ale tí kà mànà, ale-afí ònà rò.

¹⁸ Nyí nyàkà, nyòtsè m̀nyòni-tsu rò! Yà ìndrù r̀nzina kóró ngèkpà nzérenga rí'í igi ndi ale-ngbò rò rò. Pbetù m̀nyòni nònzí ale nònzí wà nzérenga ngbòna nyé rò ndítíró!

¹⁹ Nyí nyèni tí nzá dhu ngbòkù r̀rì yà nyuk̀tsi arádi Ìlilá-Alafí bhà idza? Ndi Ìlilá-Alafí nábhù f̀kù ní Kàgàwà. Ndirò nyí ní nzí kàmàkù nyí-tíró. ²⁰ Obhó tí, Kàgàwà náadzí nyí orá odzi nyé ó. Ní nyí nyàkà nyilè ka ngbòkù ní.

Polò rí Pbakòritò arí'í nà ùmbátá d́ò nzére ìrèta òbholo dhu

(Opt 2.18-25; Mát 19.3-12; Ròm 6.18-22)

7 ¹ Kòmbí, ma mí dhu òvo f̀kù yà idù nyí nyándí dhu d́ò. Nyí nyátí: «Ìnga nòfò dhu ní kpatsibhàle àkà nzá ndòdhò pbìndà tsibhàle nà.» ² Pbetù, ndíní ìndrù oko tí ìmbà m̀nyòni rí'í ǹnzíziya ó, ma mátina dhu ràkà ìngbátí ìli ndi kpatsibhàle mà rí'í pbìndà tsibhàle nyé nà, ndirò ìngbátí ìli ndi tsibhàle mà rí'í pbìndà kpatsibhàle nyé nà. ³ Kpatsibhàle nákà ndònzí pbìndà tsibhàle rí atdyúna òho dhu, ndirò tsibhàle mà nákà ndònzí pbìndà kpatsibhàle rí atdyúna òho dhu átó. ⁴ Tsibhàle-ngbò ní nzí ndi tsibhàle bhà, pbétù ka ní kàbhà kpatsibhàle bhà. Ndirò kpatsibhàle-ngbò ní nzí ndi kpatsibhàle bhà, pbétù ka ní kàbhà tsibhàle bhà. ⁵ Ní, nyí nyàkà nzá nyilè nyí, inzà ní ìtsòta tó kàsùmí ó tí nyí nyí'í nyí nyàbhà ka àkè kàsùmí tí rò. Ndi ìtsòta tó kàsùmí dzidó, nyí nyádù ìngo nyòkò atdíkpà tditdó, akye p̀fomvo Sitanì náarana nyùtra f̀kù ivívinga ó ní. ⁶ Wò ma mànò f̀kù dhu ní nzí uyátá, pbétù ndi dhu bhèyi nyí nyònzí dhu dhu ní nzí nzére dhu.

⁷ Obhó tí, ma màmbènà òzèna dhu ní kóró ale ròkò ìma bhèyi, ìmbà vèbhàlé na. Pbetù ìngbátí ìli ndi ale mà nába pbìndà perè nyé atdíró Kàgàwà-fó: atdí ale ràbà tsibhàle nà ndi ndádi dhu tó perè-tidó, ngatsi ale ràdù ìmbà tsibhàlé nà ndi ndádi dhu tó perè nába.

⁸ Ndirò kàkà ìmbà rí'í vèbhàle nà ale mà, abvo-ayí mànà tó, ma mí dhu òvo matí, dhu r̀mbènà àkà mbèyi nyé abádhí tó abádhí r̀ngò òko yà ma marádi dhu bhèyi, ìnzí 'òhò ùmbátá-atdyú. ⁹ Pbetù dhu apé ì'í ìnzí abádhí ràdù afíya ótò ìtíró dhu tí, ní abádhí ràdù àkà 'ùmbà ì. Obhó tí, dhu ràdù àkà mbèyi nyé, ndi ale rí'í pbìndà tsibhàle nyé nà, ròsè ndi ndarana àdi ndàmbe tsibhàle-atdyú òhò d́ò dhu d́nà.

¹⁰ Kàkà iwà ì ùmbà ale tó, ma mábhèna ní yàrì uyátá, yà inzà àhè fudú rò, pbétù k̀rà Ádrùngbàle Kàgàwà bhà rò: tsibhàle àkà nzá ndèbhà pbìndà kpatsibhàle. ¹¹ Pbetù, tsibhàle náapè pbìndà kpatsibhàle ùbha, ní ndi tsibhàle àkà nzá ndàrà àmba-bvè tditdó. Ìmbà kí'í

^s6.16 Opt 2.24

^t6.18 Ka kí'í inè k̀gèrè ka átó yà dhu bhèyi: «Nyí nyarátina: «Yà ìndrù r̀nzina kóró nzérenga rí'í igi ndi ale-ngbò rò rò.» Pbetù ma mátina: m̀nyòni nònzí ale r̀nzí wà nzérenga ngbòna nyé rò ndítíró.»

ndi dhu bhèyi rò, dhu àkà abádhí rùngbò ì tdftdò pbìndà kpatsibhále nà. Ndirò, kpatsibhále àkà nzá ndùbhà pbìndà tsibhále.

Pòlò rí sedzá àbhè inzá Yèsù ná'ù ale mànà ì nùmbá Yèsù ná'ù ale tò dhu

¹² Ndirò ngùkpà ale tò, ìma, ma mí yà dhu òvo, ndi dhu àhà nzá Ádràngbàle Yèsù ò rò, pbètù kàhù idù rò. Ní ma mátina: iwá Yèsù ná'ù kpatsibhále náapé ì'ì inzá Yèsù ná'ù tsibhále nà, ndi tsibhále ràdù ndà'ù 'òngò òko kà mànà, ní ndi kpatsibhále àkà nzá ndùbhà ndi tsibhále. ¹³ Ndi dhu bhèyi tí, Yèsù ná'ù tsibhále náapé ì'ì inzá Yèsù ná'ù kpatsibhále nà, ndi kpatsibhále ràdù ndà'ù 'òngò òko kà mànà, ní kàkà nzá ndùbhà pbìndà kpatsibhále. ¹⁴ Obhó tí, inzá Yèsù ná'ù kpatsibhále rí'ì inè àbhò onzi nà ndàgèrè ndi ndòngò Kàgàwà bhà ale tí Yèsù ná'ù pbìndà tsibhále-otù ð. Ndi dhu bhèyi tí, inzá Yèsù ná'ù tsibhále rí'ì inè àbhò onzi nà ndàgèrè ndi ndòngò Kàgàwà bhà ale tí Yèsù ná'ù pbìndà kpatsibhále-otù ð. Ìmbà kà rí'ì ndi dhu bhèyi nání, abádhí tò nzónzo nòzù ka kádù Kàgàwà-nyìkpó ð òfí ale tí. Pbètù obhónánga nyú ð, ì nzónzo ní Kàgàwà-nyìkpó ð ìlè ale. ¹⁵ Pbètù dhu apé ì'ì inzá Yèsù ná'ù ale nòzè ndùbhà yà ì ùmbá ì nà Yèsù ná'ù ale dhu tí, ní ndi ale àkà wà ndùbhà ì ùmbá ì nà ale. Kòrì dhu-tidò nàndà dhu ní, Yèsù ná'ù ale nàtsì ì ùmbá ì mànà inzá Yèsù ná'ù ale nà dhu rí mbá. Pbètù dhu òfí nga nyòkò atdíkpá, Kàgàwà nuunzi nyi ndíni nyi nyoko tí màràngà ð ngùkpà ale mànà dhu-okú dò rò. ¹⁶ Inyi Yèsù ná'ù tsibhále, nyi nyèni tí obhó igù nyi nyádù pbùkù kpatsibhále nígu dhu? Ndirò ngàtsi ní, inyi Yèsù ná'ù kpatsibhále, nyi nyèni tí obhó igù nyi nyádù pbùkù tsibhále nígu dhu?

Pòlò rí dhu àndí inzá dhu àkà kokò indrù tò ɥyátá tò ino tí dhu dó dhu

¹⁷ Ròsè yà angyi ma mènò dhu dóná, ìngbàtí ìli ndi ale mà náká ndòngò àdi àdhàdhì yà Ádràngbàle Yèsù abhè fíndá òfí ð: ndi òfí ní, yà Kàgàwà rí ndànzi rò kí'ì òná òfí^u. Wòrì ní ndi àkàkàna kifù dhu tí ma marúdhèna kórò *kánísá ð dhu. ¹⁸ Kàgàwà rí nyanzi òná kàsùmì ð, nyi nyi'ì tí iwá ka kòbhòlò onzínúnga rò? Ní nyi nyàkà nyadi ndi òfí ð. Kàgàwà rí nyanzi òná kàsùmì ð, nyi nyi'ì tí inzá ka kòbhòlò onzínúnga rò? Ní nyi nyàkà nzá nyabhù ka kòbhòlò. ¹⁹ Ale-ònzínga òbhòlo ka kí dhu nónzi nzá atdí dhu mà. Ndirò, ìnzí ka kí kòbhòlo dhu nónzi nzá atdí dhu mà átò. Àkàkà dhu ní kifù Kàgàwà àvi konzi dhu. ²⁰ Dhu àkà ìngbàtí ìli ndi ale mà ràdi yà Kàgàwà rí ndànzi rò ndi ndí'ì òná òfí ð. ²¹ Dhu apé ì'ì nyi nyi'ì ino tí Kàgàwà rí nyanzi rò dhu tí, ní nyi nyàkà nzá nyitù afínù. Pbètù dhu apé ì'ì inè nyi nyi'ì nyadi ònù nyi-tírd dhu tí, ní nyi nyàkà nzá nyiwi ndi onzi. ²² Obhó tí, ino tí arí'ì ale, yà Kàgàwà ànzi rùngbò ì Ádràngbàle Yèsù nà, ní nzí ino Yèsù-nyìkpó ð. Ndi dhu bhèyi tí, dóná arí'ì ndítírd ale, yà Kàgàwà ànzi, ní Krístò bhà ino. ²³ Kàgàwà náadzì nyi orú odzi nyú ð. Nírd, nyi nyàkà nzá nyi'ì tdftdò indrù tò ɥyátá tò ino tí. ²⁴ Abanínzó, ìngbàtí ìli ndi ale mà náká ndádi Kàgàwà-ònzí yà kà rí ndànzi rò ndi ndí'ì òná òfí ð.

Inzá àpè 'ùmbá ale àkà 'òkò òná òfí

(Èbr 13.4; 1Pé 4.7)

²⁵ Kàkà inzá àpè vèbhále ènì kpabhínzo mà, inzá àpè kpabhále ènì vèbhínzo mànà tò, ma múyàna Ádràngbàle Yèsù òvò idù dhu tí dhu nà ma mí'ì ìmbá. Pbètù, tídu òná rò, ma mábhèna abádhí tò dhu ní pbàkà irèta. Ndi irèta ní, yà Ádràngbàle Yèsù ònzí idzìnga fíndá rí'ì tsáná dhu irí ka kádù dhu tí ale bhà. ²⁶ Obhó tí, yà kòmbí rí'ì àpbè-okú dò rò, ma mìrè nga idzi dhu ràrì indrù ròkò yà ì fí'ì òná òfí ð. ²⁷ Dhu apé ì'ì inè nyi nyarí'ì tsibhále nà dhu tí, ní nyi nyàkà nzá nyonè ndi tsibhále èbha nyi nyi'ì dhu. Dhu apé ì'ì ìmbá nyi nyarí'ì tsibhále nà dhu tí, ní nyi nyàkà nzá nyonè tsibhále. ²⁸ Pbètù, dhu apé ì'ì

^u17.17 Kàgàwà rí nyanzi rò nyi nyi'ì òná òfí tí ka kátina dhu-ti ní: Ale-ònzínga òbhòlo ka kí dhu mà, ìnzí ka kí kòbhòlo dhu mà, ndirò ino tí ka kí'ì dhu mà, ìmbà ka kí'ì ino tí dhu mànà. Kàtò nzá Kàgàwà àvi dhu ònzi ka kí dhu-tsù. Wòrì ní nzí ití ka kátina, Kàgàwà rí ndànzi dhu atù nzérenga ð ale ràkàna ndòngò àdi ndi nzérenga ð tí.

nyǎmbǎ nyí nyí dhu-atdyú nà nyi nyí'í dhu tí, ní nyi nyònzì nzá nzérénga. Ndirò, inzà àpè kpatsibhále ǎní tsibhíngba náapè àrà amba-bvù, ní fyadhíyà nónzì nzá nzérénga átò. Pbéù kǎkǎ iwà ì nǎmbǎ ale ní rǒngò í'í inè àpè nà fíyó ípírǒngà ð. Ní ima, ma mòzè modò nyí ì àpè rǒ rò.

Inzá yà adzi ð dhu àkǎ ndàtǔ ìndrù-afí dhu

²⁹ Àbanǎnzó, ma mòzè matí yà dhu bhèyi: kàsǎmì ǎbhà ndì ídò. Ní rǒpè ndì kòmbí, tsibhále nà arí'í kpatsibhále, nákǎ ndàdì ìmbǎ arí'í tsibhále nà ale bhèyi. ³⁰ Òdzi rǒdzi ale nákǎ 'òkò ìnzí rǒdzi ale bhèyi. Dhèdhe nà rí'í ale nákǎ 'òkò ìmbǎ rí'í dhèdhe nà ale bhèyi. Dhu òdzi rí ale nákǎ 'òkò ìmbǎ rí'í dhu nà ale bhèyi. ³¹ Yà adzi ð malí ní arí kasù ònzi ale, nákǎ 'òkò ìnzí arí kasù ònzi kà ní ale bhèyi. Obhó tí, yà ndì ndí'í ònà ófò ð, yà adzi rǎrà tsǎna rí ndòdì dhu ð.

³² Ma mòzè dhu ní, nyòkò ìmbǎ afíkù itù rí dhu rí'í rǒrò. Ìmbǎ arí'í tsibhále nà ale náarí afina itù ní ní Ádrǎngbále Yèsù bhà dhu kèlè, ndàdù ndòzè ndòne kà-nyìkpó nǒfò dhu ònzi ndì ndí dhu kèlè. ³³ Pbéù tsibhále nà ale náarí afina àtǔ ní ní yà adzi ð dhu, ndàdù ndòzè ndòne pòndà tsibhále-nyìkpó nǒfò dhu ònzi ndì ndí dhu, ³⁴ pòndà irèta ràdè ndùndò ǎndo tí. Ndì dhu bhèyi tí, ìmbǎ arí'í kpatsibhále nà tsibhále mà, inzà àpè kpatsibhále ǎní tsibhíngba mà nà náarí afiya itù ní ní Ádrǎngbále Yèsù bhà dhu kèlè. Abádhi ózè dhu ní 'àbhù afiya mà ngbòya mà nà Ádrǎngbále Yèsù tò. Pbéù kpatsibhále nà tsibhále náarí afina itù ní ní yà adzi ð dhu, ndàdù ndòzè ndòne pòndà ale-nyìkpó nǒfò dhu ònzi ndì ndí dhu. ³⁵ Wò ma màndò fùkù dhu ní ma màndò ndíní í'í tí mǎgàsù tí fùkù, ìnzí ní ndíní í'í tí àdà ma mùpe rùkù dhu tí. Ma mòzè mitè ìngbà dhu bhèyi matí nyí nyádù òko ìnga nǒfò dhu bhèyi dhu fùkù, nyádù nyápba Ádrǎngbále Yèsù rǒ tí ìmbǎ fùkù irèta-ònga ǎndo rí atdí dhu mà rí'í rǒrò.

Òrì nàndà dhu

³⁶ Ndì ale apé dhu àlà, inzà ndì rónzì yà ndì ndòrì tsibhíngba-nyìkpó nǒfò dhu, yà inzà ì ǎmbǎ ì kà nà dhu-otù ð, fyadhíyà mà nà ì í 'ǎmbǎ dhu-atdyú ràdè ndàlù tǎdǎ, ní abádhi àkǎ 'ǎmbǎ ì, yà ndì kpatsibhíngba òzè ka dhu bhèyi. Àbadhi ònzì nzá nzérénga. ³⁷ Pbéù, ndì kpatsibhíngba apé dhu ùdhè afina nyá ð inzà ka kǎtù ndì ǎtù tí rǒrò, ndà'ù dhu ìnzì ì rǎrì 'ǎmbǎ, ndirò ìnzì ì rǎrì ngbòya ǎpǎ yà ndì ndòrì tsibhíngba nà, ndàdù ndì dhu ònzì yà ndì nyá ndì ndòzè ka dhu bhèyi, ní ndì ale ònzì dhu mbèyi. ³⁸ Ndì dhu bhèyi ní ndì, yà ndì ndòrì tsibhíngba nà ì nǎmbǎ ale nónzì dhu mbèyi, ndirò wò ndì tsibhíngba nòdhò ìnzì 'ǎmbǎ ì nà ale, nónzì dhu mbèyi nyá ròsè.

Abvo-ayí nàndà dhu

³⁹ Íwà àrà amba-bvù tsibhále náaradi Úyatá-tsiná yà inè pòndà ale rí'í nyìkpóna nà ònà kàsǎmì ð. Pbéù kǎbha kpatsibhále náapè òvè, ní fyadhíyà rí'í ònà ndítrò 'ǎmbǎ ì ndì ndòzè ale nà. Pbéù, ndì kpatsibhále àkǎ ndí'í mùkrístò tí. ⁴⁰ Pbéù pǎkà ð, kà ràdè hirò ònzì, yà ndì ndí'í ònà ófò ð tí ndì ndàdì rò. Wòrì ní ndì pǎkà irèta, ndirò ima nyá ma mà'ù wà dhu átò, ma rǎrì'í inè Kàgàwà bhà Ìlilá-Alafí nà.

Perè tí ka kùbho *sànamè tò izà nàndà dhu

(Ròm 14.13-23; 1Kò 10.19-33)

8 ¹ *Sànamè tò ka kùbho perè tí izà nàndà dhu ní, nyí nyándí dhu, nyàti: «Mǎ'í kórò, mǎ ǎmùni wà dhu ndì dhu dǎ.» Pbéù ma mátina: ìnga ǎní ka kí dhu náarí ale àbhù kambe ale idzi dǎ ale-tírò, pbéù ale òzè ka kí dhu náarí ale òsì òsì tí. ² Ndì ale apé ndòzè ndítrò ìnga ndì ndùni dhu tí, ní ndì ale ní inzà ìnga nùni obhóna nyá yà ndì nyá ndì ndàkàna ndùni ka dhu bhèyi ale. ³ Pbéù ndì ale apé Kàgàwà òzè, ní Kàgàwà ǎni wà ndì ale.

⁴ Nírò, ka tí àdù sànamè tò ka kùbho perè tí izà ná'á à'a? Àlè'í nyá, àlè kùni wà dhu sànamè rarí'í mbá yà adzi ð, ndirò àlè kùni wà dhu Kàgàwà rarí'í atdí tí. ⁵ Pbéù,

ngùkpà ale arátina mǎngǔ-nzo rarí'ì inè òrù-akpà ò ndirò yà adzi ð. Ní obhó tí, abádhí tò mǎngǔ-nzo rí'ì ibí, ádrǎngbǎle ale ràdù ì'ì ibí. ⁶Pbétù àlè tó, Kàgàwà rí'ì atdí tí. Ka ní àlè t'Ábanà yà kóró dhu nanzi, ndirò àlè karóko kà tò. Ndi dhu bhèyi tí, Ádrǎngbǎle rí'ì atdí tí. Ndi Ádrǎngbǎle ní Yèsù Krístò, yà kóró dhu anzi ndi otùna ð. Ndirò ka ní ndi ípirǒnga íbho arí àlè tò.

⁷Pbétù inzí ní kóró ale i ndi dhu néni. Rìrà àhè kòmbí nga ð, nzínzìkù ð atdídhéná ale kàkà iwà avù 'òngò sànamè tò ka kùbho perè tí izà ná'a, náarí'ì inè sànamè ì á'ù obhó dhu tí ró. Abádhí arí ndi izà ná'a, 'àdù àmbe dhu irè dò ndi izà ka ràbhè perè tí yà inè rí'ì ádrǎngbǎnga tó obi nà dýyá sànamè tò. Ní olùnà rò, ndi dhu arádhè abádhí àbhè ròzè ì iwà ndi izà àbhè ì 'òtì Kàgàwà-nyìkpò ð dhu tí. Wò dhu itè dhu abádhí tó irèta rarí'ì ivívi. ⁸Obhó tí, inzí ní ònyè ndi àlè ìndri ràdù àlè rí'ì íkyèrò Kàgàwà tí. Àlè kapé ònyè ùbha ìnzí àlè rònyè, ní àlè ró ndi nòtdí dhu rí'ì ìmbà. Ndirò àlè kapé ndi ònyè ònyè, ní àlè kábàna atdí dhu mà rí'ì ìmbà. ⁹Pbétù, nyàndà nga mbèyi, akýe yà nyí nyí'ì dèkè nyí-tírò, nyàdè àmbe nyí nyòzè dhu ònzì dó dhu náarana kàkà ivívi fíyò a'uta nà ale àbhè ràwà ì nzérenga ð ní. ¹⁰Obhó tí, ivívi pbìndà a'uta nà ale náapé inyí, inga néni ale nyú nálá sànamè tò ka kùbho perè tí izà ná'a nyí nyí sànamè tò ka karí ònà rò somà-dzà ð rò ró, ní kàbhà irèta tí nzí àdù kùtù rònyè sànamè tò ka kùbho perè tí ònyè? ¹¹Ndi dhu bhèyi ní ndi, pbèkè inga t'únita-okú dò rò, wò ndi ivívi a'uta nà ale, ndirò yà Krístò nyé náavè okúna dò rò, ní ràdù àwí atdíð. ¹²Wò dhu bhèyi ní ndi, nyí nyí dhu ùfà adókù mà awékù màrà ònzí, nyàdè afiýa ìnza dhu, ràdù ì'ì àdhàdhì iwà nyí nyàfà dhu Krístò-ònzí nyé dhu bhèyi. ¹³Ní ndi dhu-okú dò rò, ònyè náapé Yèsù ná'ù adòdu mà ndirò ngàtsi ní awèdu mà nábhè rìtsì nzérenga ð, ní ma mádù àdi ìnzí mongò izà à'à kóró idho ð, akýe ndi dhu arana abádhí àbhè rùwí ní.

Uvitatále àkà àbà fíyò ípirǒnga òdo rí dhu yà ì arónzina kasu-nyùtsi dhu

(Luk 10.7; Kas 20.34-35; 2Kò 11.7-12; Gàl 6.6; 1Tì 5.17-18)

9 ¹Íma tí obhó uvitatále ngùkpà uvitatále bhèyi? Ma máfí obhó ì'ì dùdú matrò? Íma mála tí nzá Yèsù, àlè tó Ádrǎngbǎle? Nyí nyé, nyí tí obhó yà Ádrǎngbǎle Yèsù tò ma mónzi kasu-nyùtsi rò úvò ale? ²Ngùkpà ale tò ma mapé ì'ì ìnzí ní uvitatále tí, ní fàkè íma ní uvitatále nyé. Obhó tí, nyí ní yà ma mónzi uvitatále tó kasu itè rí ale Ádrǎngbǎle-nyùtsi.

³Yàrí ní ndi ìndrù rí mòbhè rò, ma marí mugye dùdú tí dhu: ⁴má'ì uvitatále tírò, má tí nzí àdù àkà mǒnyè dhu, mǎdù dhu òmvè fàkà kasu-otù ð? ⁵Tsìbhále nà ma mì'ì rò, ma màkàna tí nzá ndi tsìbhále rùndà ma abhi ð ma màrà rò, àdhàdhì ngùkpà uvitatále mà, Ádrǎngbǎle Yèsù t'ádóna mà Péterè màrà náarónzina dhu bhèyi? ⁶Tí má'ì kèlè ndi Bàrnabà nà má mádù àkà mónzi kasu òtsúka nyé ní ndíní mà mabà tí ònyè? ⁷Ádhi pbá mùnowi ndi kàsèna ùbhò arí nditírò? Ádhi pbá ale ndi vinyò-kpa òzò arí ìnzí ndi ndí ndi vinyò-kpò òto rórò? Ndirò ádhi pbá ale ndi ikýi ùnda arí ìnzí ndi ndí fíndá màkúyí òmvè rórò?

⁸Yà ma màndò dhu tí obhó ìndrù arónzina dhu? Músà bhà Úyatá náatí nzí àdhàdhì dhu kèlè néno átò? ⁹Obhó tí, ndi Úyatá ð ka kándí dhu katí: «Nyí nyàkà nzá nyùtsi nganè-ònga òtsi rí, ndíní kpòna uvò tí kéléna ð rò ikýi-akpà-tù ìnzí ndi nganè nonyè tí'v.» Kàgàwà náatí affina itù ikýi-akpá tó dhu ní? ¹⁰Ròsè dòtsí, kǎno tí ìnzá wò dhu àlè-okú dò rò? Obhó tí, wò dhu ka kándí àlè-okú dò rò. Inga obhí rí ale náká ndòbhì inga ndàdè dhu à'ù àbà ndi rarí ndi inga ð ró'ò dhu-ròrò nába fíndà átò. Ndirò inga ð rò rí dhu ògu ale náká ndà'ù dhu, àbà ndi rarí ndi inga ð ka kògù dhu-ròrò nába. ¹¹Dhu apé ì'ì ale-afí tò itse mà mózò afíkù ð dhu tí, ní mà mí ale-ngbò dzàna ònzí rí dhu nába fàkù dhu tí nzére dhu? ¹²Dhu apé ì'ì ngùkpà uvitatále náarí i dhu àbà fàkù dhu tí, ní ròsè dòtsí, mà nyé, mà màkà tí nzá màbà ka átò? Pbétù mà mónzi nzá nyí nyònzí dzànakà atdí dhu ní

^v9.9 Tòr 25.4

màtí. Mǎ mónǔ kóró dhu-dzi akye mǎ mowuna Krístò bhà Ídzi Mǎkǔrǔ-tǔ ètò nǐ. ¹³ Nyí nyèni tí obhó dhu Kǎgǎwǎ bhà-dzá arí kasu ònzi ale rarí fíyó ònyè nába ànyí-dzá ì ónzina kasu ò rò? Ndirò, nyí nyèni tí obhó dhu *mǎzàbahù dǎ arí kasu ònzi ale rarí fíyó ònyè àbà ndi mǎzàbahù dǎ ì ùbina perè tí iza ò rò? ¹⁴ Ní ndi dhu bhèyi tí, Ádrǎngbǎle Yèsù nǔyá dhu kǎkǎ Ídzi Mǎkǔrǔ èno arí ìndrú tò ale tò ndàti, abádhí raràdà fíyó ípirǒnga òdo rí dhu-tsí àbà ndi Ídzi Mǎkǔrǔ-otù ǎ.

¹⁵ Pbéù ǐma, mǎ mónzi nzá atdí dhu mà kǒnzi dzènádu nǐ. Ní ma mí milè ndi dhu-okú dǎ rǎ. Ndirò yà mà màndí dhu, ní mà màndí nzá, ndíní nyí nyibho tí dhu idù. Inga nǒfí idù dhu nyé ní mǒvè òvè tí, dhu ùnzi dǎ mà mambèna ìndrú-fǎ rǎ. Atdí ale mà rí nzi wò mà mí milè okúna dǎ rǎ dhu àkǎ fudú rǎ. ¹⁶ Ídzi Mǎkǔrǔ èno mà mí ìndrú tò dhu ní nzi mabhù rí midzi ma dhu. Ndi dhu ní iwǎ àkǎnà atdí dǎ nyé mǎnd ìndrú tò dhu. Inzi ma mí Ídzi Mǎkǔrǔ nǎno ìndrú tò dhu, ní rǎdù ǐ ǐ àpǎ nyé tí idù. ¹⁷ Dhu fíyána gukyè mà nyé tíró mà mǒvò yǎrí kasu mongò ónzina dhu tí, ní mà mǎkǎna màbà pbàkǎ mǎkǐmbà. Pbéù, mà mí kǒnzi Kǎgǎwǎ íbhò ndi ndi kasu mongò ónzina dhu-okú dǎ rǎ. ¹⁸ Nírò, pbàkǎ mǎkǐmbà nyé ní àdhu? Pbakǎ mǎkǐmbà ní mǒvò Ídzi Mǎkǔrǔ ìndrú tò ìnzi kǎ kǎ mubhò rǎrò. Kǎ-tì ní mǒvò Ídzi Mǎkǔrǔ ìndrú tò ìnzi mà mí kǒtù ǎ àkǎnà màbà dhu ònzi rǎrò.

¹⁹ Mà mí ǐ dǔdú matíró kóró ale-ònzí. Pbéù, mà mónzi mà matíró mí ǐ kóró ale tò ìno tí, ndíní mà màbá tí àbhǎ ale Yèsù Krístò tò. ²⁰ Pǎyǎhúdí nzinzi ǎ, mà marádi Mǎyǎhudi bhèyi, ndíní mà màbá tí Pǎyǎhúdí. Músà bhà Úyátá ífù abádhí rí rǎ, mà maróko abádhí mànà ndi Úyátá ífù mà mí dhu bhèyi, pbéù ǐma nyé, ìmbà mà mí ǐ ndi Úyátá-tsinǎ rǎrò. Mà marí kǒnzi ndi dhu bhèyi, ndíní mà màbá tí ndi Úyátá ífù arí ale. ²¹ Ndirò ìnzi arí Músà bhà Úyátá ífù ale nzinzi ǎ, mà marádi ìnzi arí ndi Úyátá ífù ale bhèyi, ndíní mà màbá tí abádhí Ádrǎngbǎle Yèsù tò. Wò dhu rí nzi atina inzà mà rífù Kǎgǎwǎ bhà Úyátá. Mà marí kǐfù ífù, Krístò bhà Úyátá ífù mà marí dhu-okú dǎ rǎ. ²² Ndirò kǎkǎ iviví fíyó a'uta arí ǐ ale nzinzi ǎ, mà marí monzi matíró iviví a'uta nà ale bhèyi, ndíní mà màbá tí ì iviví a'uta nà ale Ádrǎngbǎle Yèsù tò. Ní, kóró ale tò, mà mará monzi rǎ abádhí rí ǐ ònǎ kóró ǎfí ǎ, ndíní mà mara tí abádhí nzinzi ǎ atdí dhená ale ìgu rǎ dhèdhèrò otu ǎ. ²³ Mà marí kóró dhu ònzi Ídzi Mǎkǔrǔ-okú dǎ rǎ, ndíní mà màbá tí kǎ-nyetsí rí ǐ idzinga át.

²⁴ Nyí nyèni tí obhó dhu ikpa tò odhò dǎ, kóró ale rarí óngu tò kǎsùsù ònzi, pbéù atdí ale kǎlè rarí ndi àrà mùlè mà tò perè àbà? Nírò, nyí nyàkǎ nyámbe òtse dǎ, ndíní nyí nyabá tí mùlè mà tò perè. ²⁵ Kǎsùsù tò ikpa nòzè 'ikpǎ ale kóró náarí kóró ngǎkpǎ dhu èbha, 'àdù àfiya àpba óngu t'údheta rǎ. Abádhí arí dhu ònzi ndi dhu bhèyi, ndíní ì abá tí mǎkǎkǎ, àzèmbè pbání ndinza rádù mǎkǎkǎ kǎlè. Pbéù àlè ǐ, àlè kǎrí kǎsùsù ònzi ndi dhu bhèyi, ndíní àlè kabá tí yà ìnzi rádù ndinza mǎkǎkǎ. ²⁶ Ndi dhu-okú dǎ rǎ ní ndi ǐma, mà marí nzi àngilí, mambe mubi dǎ akye. Mà mí ǐ àdhàdhì ótsúna ndi ndàngurú rǎrò rí anya ònzi, ìnzi ndòpbi mbàrátanga ale bhèyi. ²⁷ Pbéù, mà marávu ngbòdu rǎ mà-tírò ìdzídzò ikpa-tidò nǐ, madù lè màna ònzi, akye Kǎgǎwǎ araya modhò ìnzi màbà perè ní, ǐma yà ngǎkpǎ ale tò mà marí Ídzi Mǎkǔrǔ nǎno rǎ.

*Sànámè àkǎ nzá kǎlè dhu

(Zǎb 78. 13-33; 106.9-22; Èbr 3.7-19)

10 ¹ Àbanǐnzó, mà mòzè nzá nyǎdzo yà Músà-owù nǎngu àlè t'ábhúna rǎ ndi nanzi dhu rǎ rǎ. Abádhí kóró núubhi yà 'ùnda rí àpù tò sísfí tsinǎ^w, ndirò abádhí kóró nǔudǎ pfíya dǎ ádrǎngbǎ rǎrò ònǎ ònǎnga útù ndi óyo rǎrò^x. ² Àpù-tsinǎ abádhí ubhi dhu mà ádrǎngbǎ rǎrò ònǎ abádhí udǎ dhu mànà, ní ǐ àdhàdhì iwǎ Kǎgǎwǎ ùbho bàtizò abádhí tò kóró ndíní Músà-owù nǎngu tí dhu bhèyi. ³ Abádhí kóró náanyè Kǎgǎwǎ àbhù fíyó atdí ònyè-tidò^y. ⁴ Abádhí kóró náamvè Kǎgǎwǎ àbhù rǎhù bhalabhala tò odu ò rǎ fíyó idha. Wò

^w10.1 Uvt 13.21-22

^x10.1 Uvt 14.21-22

^y10.3 Uvt 16.4-35

ndi bhalabhala tó odu ní'ì Krístò yà abádí nūnda? ⁵ Pbéti, ábhò ale nyé abádí nínzi ð náafò nzá Kàgàwà-nyìkpó. Ní ndi dhu-okú dò rò, abádí nūvè, abvòya ròyì ràngè ð.

⁶ Kòkò dhu náanzi ì ndíni í'í tí ídizí ðfò tí àlè tò, ìnzí àlè kadè tí nzére dhu ðnzi àlè kí dhu-atdyú nóhò, ádhàdhì abádí náahò kátdyú dhu bhéyi^a. ⁷ Nírò nyí nyàkà nzá nyí'ì sànamè àlè arí ale tí, ádhàdhì abádí nínzi ð atdídená ale nūlénà sànamè dhu bhéyi^b. Ádhàdhì Ìlìlè Andítá náarúnona dhu bhéyi: «Ìndrù náakò obvò ðnyè t'ònyeta tò ndirò dhu t'ómveta tò. Wò dhu-dzidò, abádí adè 'íva orá, 'òbè sànamè-ònzí^c.» ⁸ Àlè kàkà nzá àlè rònzi mēnyòni, ádhàdhì atdídená ale abádí nínzi ð náanzi dhu bhéyi. Ní abádí nínzi ð, ðyð kumí dóná ìbhè nà lufè ale nūvè atdí idho ð tí^d. ⁹ Àlè kàkà nzá àlè rùmvù Krístò-afí ádhàdhì abádí nínzi ð atdídená ale náanzi dhu bhéyi. Ní, osu nūubhì abádí, rève^e. ¹⁰ Nyí nyàkà nzá nyònu, ádhàdhì atdídená ale abádí nínzi ð náanu dhu bhéyi. Ní indrù-tse ðtí arí málàyikà náatdi abádí-tse kóró^f.

¹¹ Kòkò dhu náanzi ì abádí rò, ndíni í'í tí atdí ðfò tí indrù tò. Ndirò ka kandí ka ndíni àlè-nyìkpó nitdyu tí, yà ipíròrò àlè kí'í yà adzi ð dhu-tsè ràrà ndíni ndi ndara tí ndòdì ðnà kàsùmì ð rò. ¹² Ní ndi dhu-okú dò rò, ndí nìrè iwà ndí ndidè pbindà a'uta ð dhu tí ale, nákà ndòdò ndí ìnzí ndítsè pbindà a'uta ð rò. ¹³ Wò pfmvo Sitaní náarí afíkè ùmvù ní umvútá ní yà kórò ngàkpà ale-afí ùmvù kárá ní. Kàgàwà ní yà ndi ndèndò dhu ìfè arí ale, ní kà rí nzí àdè nyàbhè pfmvo rùmvù afíkè ròsè obikè dóná. Pfmvo náapé afíkè ùmvù, ní Kàgàwà rádè obi àbhè fùkè nyòndù ndi dhu-dzi, nyàdè lèmana ðnzi. ¹⁴ Ní ndi dhu-okú dò rò, yà atdíðò ma mòzè nyí rò, nyí nyàkà nyínda nyí itse sànamè t'ílétá rò.

Ìnzá dhu àkà kungbò ale pfmvo nà dhu

¹⁵ Ma mí dhu ðvo fùkè ádhàdhì dhu-ònga t'òvota néni ale bhéyi. Ní nyèrè pé yà ma móvona fùkè dhu-ònga nyí-tírò. ¹⁶ Yà Kàgàwà tò àlè kí ðtsò àbhè ní kópà-tsè àlè kòmva rò, ndi kópà-otù ð àlè kungbò tí nzá àlè Krístò-azú manà? Ndirò, yà àlè kí m̀gati-ònga èkò àlè rádè ðnyèná rò, ndi m̀gati-otù ð àlè kungbò tí nzá àlè Krístò-ngbò ná? ¹⁷ Ohò tí, m̀gati rí'í atdí tí. Ndirò, abho rò matí àlè kí mbá 'í, ní àlè'í kórò ní atdí ale-ngbò, àlè'í kórò àlè kí ndi atdí m̀gati kèlè nònyè dhu-okú dò rò.

¹⁸ Nyànda pé Pbaìsráyélí tó ðfò átò: perè tí ka kùbho màzàbahè dš Kàgàwà tò ìzà ná'a abádí arí ndíni ì ungbò tí ì otuna ð Kàgàwà nà.

¹⁹ Nírò, ádhu ndi ma mòzè m̀ndò wò ma m̀ndò dhu ð? Tí inè sànamè tò ka kùbho perè tí ìzà rárí'ì m̀gàsè ná? Ndirò tí inè sànamè rárí'ì m̀gàsè ná? ²⁰ Ìnzí akekpá matí! Pbéti, ma matina yà màzàbahè dš ìnzá Yèsù ná'ù ale arí ùbhòna perè tí dhu nùbhò abádí rarí pfmvo tò, ìnzí ní Kàgàwà tò. Ní, ìma nyé ma mòzè nzá nyungbò nyí pfmvo nà. ²¹ Nyí nyí nzí àdè Ádràngbàle Yèsù Krístò bhà kópà-tsè ðmvè, nyàdè pfmvo bhà kópà-tsè nómva átò. Ndi dhu bhéyi tí, nyí nyí nzí àdè Ádràngbàle bhà ðnyè nònyè, nyàdè pfmvo bhà-tsí nònyè átò. ²² Ndirò àlè kòzè tí àlè ràngbe Ádràngbàle bhà nàwí? Àlè tí'í obi nà ròsè kà dóná?

Dhu àkà konzi kórò dhu Kàgàwà-òvò nilè tí dhu

²³ Atdídená ale arátina: «Kórò dhu tó rəsà ka kéfà wà.» Ndi dhu ní ohò dhu nyé, pbéti kórò dhu ní nzí dhu-dzèná ðnzí rádè dhu. «Kórò dhu tó rəsà ka kéfà wà», pbéti

^z10.4 Uvt 17.5,6; Ozt 20.7-11

^a10.6 Ozt 11.4,34

^b10.7 Uvt 32.1-5

^c10.7 Uvt 32.6

^d10.8 Ozt 14.37; 25.1-9

^e10.9 Ozt 21.5-6

^f10.10 Ozt 17.6-14

kóró dhu ní nzi ìndrù òsì rádù dhu. ²⁴ Atdí ale mà náká nzá ndòné fíndà tí rí ídzinga àbhù dhu, pbétù kàkà ndòné ngùkpà ale tò rí ídzinga àbhù dhu.

²⁵ Nyí nyí'ì inè nyònyù ìngbàtí ìlì ndì dhu mà yà kòbì ò ka kòdzì, inzà nyí nyòngù dhu dóná afíkù ò rí'ì irèta-okú dò rò rórò. ²⁶ Obhó tí, yà adzi òná rí'ì kóró dhu màná ní Ádrùngbàle bhà malì^g.

²⁷ Dhu apé ì'ì inzà Kàgàwà ná'ù ale nzínzì ò atdí ale nánzì nyí ònyè tò dhu tí, nyàdù nyà'ù nyòwù ànyì, ní nyí nyàká nyònyù kóró dhu yà àbadhi àbhù fùkù inzà nyí nyòngù tína yà afíkù ò rí'ì irèta-okú dò rò rórò. ²⁸ Pbétù, ndi ale apé dhu òvo fùkù, ndàti: «Yàrí ìzà ní perè tí ka kàbhù sànamè tò,» ní nyí nyàká nzá nyà'à ndi ìzà, wò ndi dhu nòvò fùkù ale-okú dò rò, ndirò yà ale-afí ò rí'ì irèta-okú dò rò. ²⁹ Ma mòtè nzá afíkù ò rí'ì irèta dò, pbétù ma mòtè yà ndi dhu nòvòná fùkù ale-afí ò rí'ì irèta dò.

Tí ídzi dhu ndi, ìnyi mùkrístò tírò, nyí nyíde ìngbàtí ìlì ndì dhu mà ònyè nyí nyí dhu tò irèta dò tí, àzèmbè odhìnu rí kòzù nzérenga tí rórò? ³⁰ Tí ídzi dhu ndi átò nyí nyíde pbàkù irèta dò tí, nyònyù yà iwà nyí nyàbhù òtsò Kàgàwà tò okúna dò rò dhu, àzèmbè odhìnu ròwè dèné ndi dhu-okú dò rò rórò?

³¹ Nírò, dhu apé ì'ì nyí nyí dhu ònyè dhu tí, nyí nyí dhu òmvù dhu tí, ndirò nyí nyí kóró dhu-tsí ònzi dhu tí, ní nyí nyàká nyònzì kóró ì dhu Kàgàwà-òvò nilè tí. ³² Nyí nyàká nzá nyàbhù Pbàyàhúdì mà, ìnzì ní Pbàyàhúdì mà, ndirò Kàgàwà bhà *Kànìsà mà ròtsù nzérenga ò nyí nyònzina dhu-òtù ò. ³³ Nyí nyàká nyònzì dhu yà ìma nyé ma marí dhu ònzi dhu bhèyi: ma marí òbi ònzi atdí, ndíni ma múnzina kóró dhu nòfòfò tí kóró ale-nyìkpò. Obhó tí, ma marí nzi idù rí ídzinga ìbho atdí dhu òne, pbétù ma marí àbhò ale tò rí ídzinga àbhù dhu òne, ndíni Kàgàwà ìgá tí abádhí.

11 ¹ Nyí nyàká nyòdùì pbàkà òfò, àdhàdhì ìma nyé ma mídyì Krístò bhà òfò dhu bhèyi.

Vèbhàle mà kpabhàle màná nákanà 'ì'ì nà sòmà-dzà ò òfò

(1Kò 14.40; Èfe 5.22-24; 1Ti 2.8-14)

² Ma mìfù nyí ìfù tí nyí nyàrí mìrè kóró dhu ò, nyàdù yà fùkù mà mùdhe dhu òdò àdhàdhì yà mà nyé mà mùdhe ka fùkù dhu bhèyi dhu-okú dò rò. ³ Pbétù mà mòzè nyèni yàrí dhu: Krístò ní ndi ìngbàtí ìlì ndi kpatsibhàle-do, kpatsibhàle ní pbìndà tsibhàle-do, ndirò Kàgàwà ní Krístò-dò. ⁴ Nírò, ìngbàtí ìlì ndi kpatsibhàle mà náapé dóna àtsi Kàgàwà rò ndi ndí ndìtsò òná kàsùmì ò, ndirò ngàtsi ní nabi bhèyi ndi ndí dhu òvo ìndrù tò òná kàsùmì ò, ní ndi ale ní Krístò yà dóna tí rí'ì gàyà nònzì ale. ⁵ Pbétù ìngbàtí ìlì ndi tsibhàle mà náapé nzi dóna àtsi Kàgàwà rò ndi ndí ndìtsò òná kàsùmì ò, ndirò ngàtsi ní ìndrù tò ndi ndí dhu òvo nabi bhèyi òná kàsùmì ò, ní ndi tsibhàle ní pbìndà kpatsibhàle yà dóna tí rí'ì gàyà nònzì^h. Wò dhu rádù ndàla àdhàdhì kà-dòkà ka kàkpà dhu bhèyiⁱ. ⁶ Dhu apé ì'ì inzà tsibhàle àtsi dóna dhu tí, ní kàkanà ndàbhù dóna-kà kazè! Pbétù, tsibhàle-dòkà ka kazè dhu, ndirò ngàtsi ní kà-dòkà ka kàkpà dhu rí ale-nyí àbhù rìwè dhu-okú dò rò, dhu àkà kà ràtsi dóna.

⁷ Kpatsibhàle mà náká nzá ndàtsi dóna. Ka ní Kàgàwà-wòyò, ndirò ka ní Kàgàwà bhà àdrùngbànga tò awàwù. Ndirò tsibhàle ní pbìndà kpatsibhàle bhà àdrùngbànga tò awàwù. ⁸ Obhó tí, Kàgàwà náabhòlò nzá kpatsibhàle ràhù tsibhàle-òngò-kpa ò rò, pbétù tsibhàle ní ndi kàbhòlò ràhù kpatsibhàle-òngò-kpa ò rò. ⁹ Ndirò, Kàgàwà náabhòlò nzá kpatsibhàle tsibhàle-okú dò rò, pbétù tsibhàle ní ndi kàbhòlò kpatsibhàle-okú dò rò. ¹⁰ Ní, tsibhàle rí'ì pbìndà kpatsibhàle bhà àdrùngbànga tò awàwù tí dhu-okú dò rò, dhu àkà kà ràtsi dóna rí'ì pbìndà kpatsibhàle bhà àdrùngbànga-tsinà ndi ndarí'ì dhu itè rí dhu tí, màlàyíká-okú

^g10.26 Zàb 24.1

^h11.5 Pòlò bhà kàsùmì ò, tsibhàle rí dóna àtsi dhu ní'ì ifata itè fyàdhíyà rí ní ìndrù nzínzì ò, ndirò pbìndà kpatsibhàle-ònzì ní zìe.

ⁱ11.5 Pbàgírìkí-bvù ka kàkpàná dóna-kà tsibhàle ní mènnyòni ònzi rí rò ka kòtdì. Ka kàkpàná ka, ndíni kà-nyí nabhù tí rìwè.

dò ròl. ¹¹ Ádràngbàlè Kàgàwà udhé dhu-bvù rò, tsibhàlè rí nzi àdè àtìná ìmbà ndi rari'í tsibhàlè-atdyú ná, ndirò kpatsibhàlè rí nzi àdè àtìná ìmbà ndi rari'í tsibhàlè-atdyú ná. ¹² Obhó tí, ádhàdhì tsibhàlè Kàgàwà náabhòlò ràhù kpatsibhàlè-ongò-kpa ò rò dhu bhèyi tí, kpatsibhàlè aràhù tsibhàlè-nyutsi rò ɛgata-otù ð. Ndirò Kàgàwà ní ndi abádíhí nanzì òyò rò kórò.

¹³ Nyòtdì pé yà anyà nyí nyú tírò: tsibhàlè rí nditsò Kàgàwà rò inzà ndi ndàtsi dóna rórò dhu tí idzi dhu? ¹⁴ Yà Kàgàwà abhòlò ale-dòkà ònà òfò nítè tí nzà dhu, kpatsibhàlè rí dóna-ká iví ádzàdzì dhu rari kà-nyí àbhù rí rìwè dhu? ¹⁵ Pbéti tsibhàlè tò, dóna-ká rövì ádzàdzì dhu ní ifàta. Obhó tí, ádzàdzì aróvi ayí Kàgàwà abhè tsibhàlè tò, rí'í dóna àtsi kà ràdè ní mberè bhèyi. ¹⁶ Ndirò, ndi ale apé ndòzè ndàgò ndi wòrì ote dò, náká ndèni dhu àlè'í mà, àlè rari'í mbà ngàtsi ndi màndè nà, ndirò Kàgàwà bhà *kànísá nyú mà rari'í mbà kà nà.

Ònzitálè rí izu àbhù nákùtálè-aff ò àzè nítè rí ònyè-otù ð dhu

¹⁷ Yà kòmbi mà móvona fùkù ote ð, mà mí nzi nyí'fù ifù tí. Obhó tí, yà nyí nyùndu nyí ní fùkù unduta náaribhona fùkù ní nzi idzi dhu, pbéti kàribhona ní nzere dhu. ¹⁸ Angyìnà rò mà mírì wà dhu yà nyí nyùndu nyí ònà kàsami ð, ɛkúnga rari ndèndo èndo tí. Ní mà mà'ù wà ndi dhu gòna tí. ¹⁹ Obhó tí, dhu àkàná wà ɛkúnga rùndò ndi, ndíni kà kuni tí atdí affiya nyú nà arí Yèsù-owù èngù ale. ²⁰ Yà nyí nyùndu nyí rò, nyí nyárònyèna ní nzi Ádràngbàlè Yèsù bhà ònyè. ²¹ Obhó tí, ònyè ònyè nyí nyí rò, ngàtsi ale arí ndàpà ndònyè pbìndà ònyè nyú nditíró angyi. Ní ndi dhu bhèyi, nzínzikù ð atdídhèna ale náaràdè òko àwù nà, ngèkpà ale ràdè dhu òmvè 'òri ní^k. ²² Níró, nyí nyátí mbà í'í idza nà, yà nyí nyádè dhu ònyè, nyádè dhu òmvè òyá rò? Ndirò, nyí nyòzè tí Kàgàwà bhà Kànísá àkyàkyè dhu tí? Nyí nyòzè tí nyíwù kàkà ìmbà dhu arí'í foyá ale-nyí? Ádhu nyú ndi nyí nyòzè màndò fùkù? Dhu àkà tí mífù nyí ifù tí? Mà mí nzi nyí'fù akekpà màtí wò dhu-okú dò rò!

Ádràngbàlè Yèsù nábhù rí kirè ònyè

(Màt 26.26-29; Mrk 14.22-25; Luk 22.15-20)

²³ Obhó tí, yàrì ní ndi Ádràngbàlè Yèsù udhé idù dhu, yà mà madè àbhùnà nyèni átò. Yà ndi kà kipfona kabhù ndi òmvù-fò ònà iku ð, Ádràngbàlè Yèsù idyi mègati ndàlè foná. ²⁴ Ní, òtsò ndi ndàbhù Kàgàwà tò dhu-dzidò, kùkò kà-ònga, ndàdè àtìná: «Yàrì ní ngbòdu, yà fùkù mà màbhù. Nyòngò dhu ònzì ndi dhu bhèyi, nyámbe mírè dò róná.» ²⁵ Ndi dhu bhèyi tí, ònyè ònyè dhu-dzidò, kídìyì ònyè rí'í ònà kópà ndàlè foná, ndàdè àtìná: «Yàrì kópà rítèna ní yà Kàgàwà màná ìndrù ùngbò ò ní ungbòta-òwùtá, yà azùdu-otù ð ndi nàvi kpangba. Bilingànà kòmvè nyí nyí rò, nyòngò kònzì wò dhu bhèyi, ima nyí nyirè tí róná. ²⁶ Obhó tí, yà nyí nyí yàrì mègati ònyè nyádè yàrì ònyè ònà kórò kàsami ð, nyí nyí Ádràngbàlè Yèsù bhà ove-òyí nígá, ràrà àhù kàraya ingo ònà idho ð.»

²⁷ Níró, ìngbàtí ìli ndi ale mà yà Ádràngbàlè Yèsù bhà mègati ònyè rí, ndirò kàbhà kópà-tsè òmvè rí inzà ndi ndàkàná ndònyè kà ndirò inzà ndi ndàkàná ndòmvè kà rórò, ní ndi ale àfà wà dhu inzà ndi ndí'fù kà-ngbò mà kà-zù màná dhu-otù ð. ²⁸ Ní ìngbàtí ìli ndi ale mà nákána ndàndà pé nyamatsi nga nditíró angyi, tdè ndi ndònyè yàrì mègati ndàdè yàrì kópà-tsè nómve rò. ²⁹ Obhó tí, ndi ale apé mègati ònyè ndàdè kópà-tsè òmvè inzà ndi ndèni Ádràngbàlè-ngbò-ti rórò, ní kòtdì wà anyà nditíró dóna wò mègati ndi ndònyè, ndàdè ndi kópà-tsè òmvè dhu-otù ð. ³⁰ Ndi dhu-okú dò rò ní ndi, ábhò ale nzínzikù ð náarí'í andi nà 'àdè í'í ivívi. Ndirò, ábhò ale nyú nève wà. ³¹ Àlè kándàna gukyè àlè-nyutsi nga àlètíró angyangyi, ní Kàgàwà ítdíyana nzi anyà àlè-dò. ³² Pbéti

¹¹11.10 Ìsa 6.2; Màt 18.10; Èfe 3.9-10

^k11.21 Fiyò unduta ð, Yèsù ná'ù ale nòongónà iwu ònyè nà foyá, 'àndu tsèna, 'àdè ònyèna atdíkpá, tdè ònyè Ádràngbàlè Yèsù irè kà kí ní ònyè rò.

Ádrèngbàlè Kàgàwà arí anya nítǎi àlě-dǎ, ndíní ndutó tǐ àlě, akye ndí ndadèya àrà anya itǎi àlě-dǎ atǎkpa yà adzi ǎ ale màna ní.

³³ Ní ndí dhu-okú dǎ rǎ, àbanǎnzó, yà nyí nyùndu nyí ònyè nyí nyonyu tǐ atǎkpa òná kóró kàsùmi ǎ, dhu àkà wà nyòdǎ nyí nzínziku ǎ. ³⁴ Dhu apé ì'í ndí ale rǐ'í àwù nà dhu tǐ, ní ndí ale àkàna ndònyè pé dhu anyí pbi idzá, akye nyí nyowuna nyùndu Kàgàwà ràdù anya itǎi dákú ní.

Nírǎ ngákpa dhu yà òdòdǐ, nóbhòlǎ ma mítsi fǐrǎbvè ma mǎrà àhè rǎ.

Ìlǐlǎ-Alafí rëndana ale èni ka kádè róná dhu

(Èfè 4.6; Fil 2.1-4; 1Pé 4.10-11)

12 ¹ Àbanǎnzó, Kàgàwà bhà Ìlǐlǎ-Alafí arábhèna ìndrú tò perè nàndà dhu ní, ma mòzè nzá nyòkò ìnzí nyèni dhu í perè dǎ. ² Nyí nyèni wà dhu yà ìnzá nyí nyàpè Yèsù Krístò ná'ù òná kàsùmi ǎ, nyí rùbhà nyí dhu ràmbe nyíku nyòwù kàkà ìnzí tuya arí 'rì sànamè í. ³ Wò dhu-okú dǎ rǎ ní ndí, ma mòzè nyèni dhu: Kàgàwà bhà Ìlǐlǎ-Alafí nyú rëndana ale ràrǐ nzǐ àdè àtǐnà: «Yèsù àkà ofúngá nà!» Ndirò ìnzá Ìlǐlǎ-Alafí kèlè nùndà ndí rǎ, atǎí ale mà rǐ nzǐ àdè àtǐnà: «Yèsù ní Ádrèngbàlè!»

Kàgàwà bhà Ìlǐlǎ-Alafí arábhèna ìndrú tò perè

⁴ Ìlǐlǎ-Alafí arábhèna ìndrú tò perè-tidǎ rǐ'í dhèdherò, pbètù kùndo arí ní atǎí Ìlǐlǎ-Alafí kèlè. ⁵ Kànisa ǎ ka kádè ònzina kasu-tidǎ rǐ'í dhèdherò, pbètù í kasu ònzi ka kí fǐndà ní atǎí Ádrèngbàlè Yèsù kèlè. ⁶ Kànisa ǎ kasu ònzi ka kí tǐ dhu rǐ'í dhèdherò, pbètù í kasu àbhè arí rǎnzǐ ì kóró, ní atǎí Kàgàwà kèlè. ⁷ Ìngbàtǐ ìlǐ ndí ale mà náarǐ Ìlǐlǎ-Alafí bhà ádrèngbànga tǎ obi itè rǐ perè nábà, ndíní ndí perè ì'í tǐ mùgàsù tǐ kóró ale tò. ⁸ Nírǎ, atǎí ale tò Ìlǐlǎ-Alafí ábhè ní dhu-ònga t'òvòta tǎ òte tò perè, ndírǎ ngàtsi ale tò wò ndí atǎí Ìlǐlǎ-Alafí kèlè ábhè ní, inga t'únita tǎ òte tò perè. ⁹ Ngàtsi ale ábà wò ndí Ìlǐlǎ-Alafí-fǎ tǐ ní obi nà a'uta tò perè, ndírǎ ngàtsi ale-tǐ nábà ní andí nà ale t'ígútá tǎ perè. ¹⁰ Ngàtsi ale ábà ní wiwǐ t'ònzita tǎ perè, ngàtsi ale ràdè *nabi bhèyi ka kí dhu òvo ìndrú tò ní perè nábà. Ndirò, ngàtsi ale ábà ní tǐtǎ tǎ ale-afí mà ònga nábhè rǐ kùndò mbèyi obhónga tǎ Alafí màna perè. Ngàtsi ale ábà ní ìnzá ka káni aláva-tidǎ ǎ ka kóte dhu tǎ perè, ndírǎ ngàtsi ale tǐ adè àbàna ní í aláva-tǐ nàwè ka kí dhu tǎ perè. ¹¹ Wò ndí atǎí Ìlǐlǎ-Alafí kèlè ní ndí kóró kǎkò dhu ònzi arí, ndàndò ìngbàtǐ ìlǐ ndí ale mà dhèdherò perè-tidǎ ní àdhàdhǐ ndí ndòzè ka dhu bhèyi.

Yèsù ná'ù ale kóró rǐ'í àdhàdhǐ atǎí ale-ngbò-rǎngá-nzo bhèyi dhu

¹² Obhó tǐ, àlè kèni wà dhu ale-ngbò rarǐ'í atǎí tǐ, róná-ngá-nzo ràdù ì'í ibí nyú. Ìmbà dhu rǐ'í ibí ndí ale-ngbò-rǎngá-nzo rǐ'í dhu màtǐ, ní ka ní atǎí ale-ngbò kèlè. Ní ndí dhu bhèyi tǐ, Krístò mà yà ndí ná'ù ale màna ní atǎí ale-ngbò átǎ. ¹³ Àlè'í kóró, ìmbà rǐ'í Pbayàhúdí màtǐ, ìnzǐ ní Pbayàhúdí màtǐ, ìno tǐ arǐ'í ale màtǐ, ndírǎ dǎyá arǐ'í ìtǐrǎ ale màtǐ, àlè kalé bàtizò wò ndí atǎí Ìlǐlǎ-Alafí-nyutsi tǐ, ndíní àlè kí'í tǐ atǎí ale-ngbò tǐ. Ndirò àlè-nyutsi rǐ'í ní wò ndí atǎí Ìlǐlǎ-Alafí kèlè.

¹⁴ Ale-ngbò rǎngá rǐ'í mbà atǎí tǐ, pbètù kà rǐ'í ibí nyú. ¹⁵ Ale-pfǎ náapè àdè àtǐnà: «Ìnzǐ ní ma ale-òtsè dhu-okú dǎ rǎ, ìma ní nzǐ ale-ngbò-rǎngá,» ní wò dhu rǐ nzǐ àdè kàbhè ràdǐ ìnzǐ ní ale-ngbò-rǎngá tǐ. ¹⁶ Ndirò, ale-bì apé àdè àtǐnà: «Ìnzǐ ní ìma ale-nyìkpǎ dhu-okú dǎ rǎ, ìma ní nzǐ ale-ngbò-rǎngá,» ní wò dhu rǐ nzǐ àdè kàbhè ràdǐ ìnzǐ ní ale-ngbò-rǎngá tǐ. ¹⁷ Dhu apé ì'í ale-ngbò kóró rǐ'í ale-nyìkpǎ tǐ dhu tǐ, ní ndí ale ràdè inga ìrǐ ìngbà dhu bhèyi? Ndirò dhu apé ì'í ale-ngbò kóró rǐ'í ale-bì tǐ dhu tǐ, ní ndí ale ràdè dhu àni ìngbà dhu bhèyi? ¹⁸ Obhó tǐ, Kàgàwà nùwǐ ìngbàtǐ ìlǐ ndí ale-ngbò-rǎngá-nzo àdhàdhǐ ndí nyú ndí ndazè ka dhu bhèyi. ¹⁹ Ale-ngbò kóró náapè àdè ì'í atǎí ale-ngbò-rǎngá-ngba kèlè tǐ, ní ale-ngbò ràdù ì'í ìmbà! ²⁰ Nírǎ, ale-ngbò-rǎngá-nzo rǐ'í ibí, pbètù ale-ngbò nyú rǐ'í atǎí tǐ.

²¹ Ale-nyìkpó rí nzi àdù àtìna ale-otsé nì: «Ma mí'ì ìmbà atdyúnà!» Ndirò ale-do rí nzi àdù àtìna ale-pfò nì: «Ma mí'ì ìmbà atdyúkù!» ²² Pbéù, kàkà ivívi dhu nyú tí ka karózùna ale-ngbò-róngá-nzo mà ní í atdíds ka karí'ì atdyúya ná. ²³ Ndirò, kàkà inzà àkà ifàta nà dhu tí àlè karózùna ale-ngbò-róngá-nzo ní í atdíds àlè karàdù òbhòlòna. Ndirò kàkà inzà ka kàdù òvòya ùtí dhu tí àlè karózùna ale-ngbò-róngá-nzo, ní í yà atdíds àlè karàdù àndàna. ²⁴ Kàkà akye ka karí òvòya ùtí ale-ngbò-róngá-nzo, rí'ì mbà ngbòya òbhòlò ka kí atdíds dhu-atdyú ná. Kàgàwà náanzì ale-ngbò, ndíní àlè kongó tí yà ìmbà rí'ì ifàta nà ale-ngbò-róngá-nzo nàndà atdíds. ²⁵ Kànzì ka ndi dhu bhèyi, inzì ale-ngbò-ònga nùndò tí ndi, pbéù ndíní kà-róngá-nzo kóró nóowu tí dzànàya ònzì rò àdhàdhì nzínziya ò. ²⁶ Ale-ngbò-rò atdí ngarí-ngba mà náapè í'ì àpbè ò, ní ale-ngbò rò ngùkpà ngarí kóró ràdù í'ì àpbè ò. Ale-ngbò rò atdí ngarí-ngba náapè ifàta nàbà, ní ale-ngbò-rò kóró ngùkpà ngarí ràdù í'ì dhèdhe ò átò.

²⁷ Ní nyí, nyí ní Krístò-ngbò, ndirò ìngbàtí ìlì ndi ale mà nzínzikù ò ní ndi Krístò-ngbò-róngá-ngba. ²⁸ Ndi dhu bhèyi ní ndi wemberè tí, Kàgàwà nùulì *uvitatále *Kànisa ò. Oyo rí kisè nì, kèlì ní *pbànábí. Ndirò ìbhè rí kisè nì kàdù ùlìna ní màlímó. Kòrì ale-dzidò rí'ì ní wíwì t'ònzita tó perè nà arí'ì ale mà, andi t'ígutá tó perè nà arí'ì ale màna. I dzidò rí'ì ní ngùkpà ale dzèna t'ònzita tó perè nà arí'ì ale mà, ngùkpà ale t'òndata tó perè nà arí'ì ale màna. Kà ríku dònà rò nì, kèlì dhèdherò alávà-tidò t'òteta tó perè nà arí'ì ale. ²⁹ Abádhí kóró tí uvitatále? Abádhí kóró tí pbànábí? Abádhí kóró tí màlímó? Ndirò abádhí kóró tí wíwì t'ònzita tó àdràngbànga tó òbí nà ale? ³⁰ Abádhí kóró tí andi t'ígutá tó perè nà ale? Ndirò abádhí kóró tí dhèdherò alávà-tidò t'òteta tó perè nà ale? Abádhí kóró tí dhèdherò alávà-tidò t'ùgèrétá tó perè nà ale? Ìnzì ní ndi dhu bhèyi akekpa màtí. ³¹ Ndirò, nyí nyàkà nyòhò atdyúya atdíds perè ní, kàkà idzi dhu nyú tí rí'ì ròsè.

Pbéù kòmbí, ma mí kóró ngùkpà otu dònà òsè otu nítè fèkù.

Ale òzè ka kí dhu nósè kóró dhu dònà dhu

(Mát 22.36-40; Rom 13.8-10; 1Yù 3.16-19; 4.7-21)

13 ¹ Ma mí mbà àdù í'ì indrù arótèna kóró alávà-tidò t'òteta tó perè nà ma marí'ì dhu tí, ngàtsi ní màlàyiká t'ávana t'òteta tó perè nà ma marí'ì dhu tí, pbéù ìnzì madù òdhídu nózè, ní òtèdu rí'ì kòkórò dhu tí àdhàdhì òngò róngò ndùrì ale-bì kòkórò idzi-tù ní perè nà. Ma màl'ì inè muni kóró dhu-tsí mà. Ma mí'ì inè mí'ì *nabì bhèyi ma mí dhu òvo indrù tó nì yà òrù ò ongonà òko. Ndirò ma mí'ì inè mí'ì àdràngbà a'uta, yà pbìrì àbhè ràdù rìngbè ndi fìndá ngarí ò rò, ràrà ndòdì vurò ngarí ò nà màtí. Pbéù ìnzì ma mapè òdhídu nózè, ní ima ní kòkórò dhu nyú. ³ Ma mí mbà àdù kóró pbàkà ongyéngá nàndò nàkùtále tó, madù ngbòdu nàdzi ndíní ogbeya tí kàzù ò, pbéù ìnzì madù òdhídu nózè, ní ma màbàna màgàsù tí dhu rí'ì mbà.

⁴ Àzè arí afina òtù, ndirò àzè arí indrù dzèna ònzì. Àzè arí nzi adha ònzì, àzè arí nzi ndòyo, ndirò àzè arí nzi ndìdzì. ⁵ Àzè arí nzi ale-nyí ríwù nì dhu ònzì, ndirò kàrì nzi gàsàna ònzì rí atdírd dhu òne. Àzè arí nzi àkò akye, ndirò kàrì nzi indrù ònzì rònà nzére dhu òdo afina ò. ⁶ Àzè idhè arí nzi ndìkà nzére dhu-okú dò rò, pbéù kà-dhè náarí ndìkà obhóngà-okú dò rò. ⁷ Àzè arí kóró dhu èba, ndirò kàrì a'uta òdo kóró kàsùmì ò. Àzè arí òdona ka kí kabà kóró dhu à'u, ndàdù kóró dhu-dzi òndù.

⁸ Àzè arí nzi ìku akekpa màtí. Pbéù, indrù tó ka kí dhu òvo nabì bhèyi dhu ràdù ùda ùda. Dhèdherò alávà-tidò ò ka kóte dhu tó perè ràdù ìku ìkù, ndirò ìnga t'únita ràdù ìku ìkù. ⁹ Obhò tí, àlè karí dhu ùnì gòna kèlè tí, ndirò àlè karí dhu òvo indrù tó nabì bhèyi gòna kèlè tí. ¹⁰ Pbéù, Kàgàwà rí kóró dhu òbhòlo rí'ì mbèyi nyú rò, yà gòya kèlè tí arí'ì dhu-tsí níukuya ìkù.

¹13.3 Ngàtsi òfò ò, ka kàmbèna «ndíní ogbeya tí kàzù ò» nùgèrè katí: «ndíní ma mambè tí mìlè dò okúna dò rò.»

¹¹ Ngbángba tí ma mí ʔ ònà kàsùmì ʔ, ma mongónà òte ngbángba bhèyi, ma mongónà inga ìrè ngbángba bhèyi, ndírò ma mongónà dhu-ònga òvò ngbángba bhèyi. Pbéù ma mitdègu òngo ádrèngbàle tí, ní ma mæbhà wà ngbángba tó ʔfò ʔ ma mí dhu ònzì dhu.

¹² Obhó tí, yà kòmbí rí ʔ kàsùmì ʔ, àlè tó kà rí ʔ ndí dhu bhèyi tí. Àlè kí nzí dhu àlà mbèyi, pbéù àlè kí dhu àndà ònzì rí dhu-wòyò nyá nítè kíyò ʔ. Olù rírà kàsùmì ʔ, àlè kalaya dhu kpangba. Kòmbí ma mání Kàgàwà gòna kèlè tí, pbéù olù rírà kàsùmì ʔ, ma máníya ka àkàkà dhu bhèyi, àdhàdhì kèni ma dhu bhèyi.

¹³ Nírò kòmbí mátá, kàkà ìbhæ dhu rí ʔ ìnè atdíkpá tí. Í dhu ní: a'uta, òdona ka kí ndíní ka kabá tí dhu, àzè mànà. Pbéù ádrèngbà dhu nyá ròsè kòkò ìbhæ dhu nzínzì ʔ ní àzè.

*Nabì bhèyi ka kí dhu òvo òndrù tó dhu tó perè mà
inzá ka kèni aláwà ʔ ka kóte dhu tó perè mànà

(Ròm 14.19; 1Kò 12.4-7,27-31; 1Pé 4.10-11)

14 ¹ Nyí nyàkà nyòné òdhákà òzè nyí nyí dhu. Ndirò nyí nyàkà nyòhò Ìlílà-Alafí bhà perè àbà nyí nyí dhu-atdyú atdíð, ròsè dòtsí ní nyí ʔ yà òndrù tó ka kí dhu òvo *nabì bhèyi ní perè nà. ² Obhó tí, ndí ale apé àmbè òte dō Ìlílà-Alafí ìbhò fíndà ònzá ka kèni aláwà-tíð ʔ, ní ndí ale rí nzí òte òndrù tó, pbéù kà róte Kàgàwà tó. Kà rùnona Ìlílà-Alafí bhà ádrèngbànga tó òbi ní, yà Kàgàwà ùlì òrù ò dhu rí òdona àlè ale rí ʔ ìmbà.

³ Pbéù, nabì bhèyi rí dhu òvo òndrù tó ale rùnona òndrù tó dhu ní, abádhí òsì rí fíyò a'uta ʔ dhu, abádhí-afí òpè rí dhu, ndírò abádhí-afí rí òbi òtsì ní dhu. ⁴ Yà Ìlílà-Alafí ìbhò ònzá ka kèni aláwà-tíð ʔ róte ale, ní rí ndòsì ndítírò. Pbéù, nabì bhèyi rí dhu òvo òndrù tó ale ròsina ní *Kànìsà ʔ kórò ale nyá. ⁵ Ma mòzè nyí kórò nyòngò òte Ìlílà-Alafí ìbhò ònzá ka kèni aláwà-tíð ʔ, pbéù ròsè dòtsí ma mòzè ní, nyòngò dhu òvò òndrù tó pbànábí bhèyi. Obhó tí, nabì bhèyi rí dhu òvo òndrù tó ale nùdà wà yà Ìlílà-Alafí ìbhò ònzá ka kèni aláwà-tíð òte rí ale, ìmbà dhu apé ʔ kà kádù wò kènd dhu-tí àwe ndíní Kànìsà ʔ kórò ale nòsì tí dhu tí.

⁶ Nírò àbanínzò, dhu apé ʔ ma mára àhæ fùrábvù, madù òte nyí mànà Ìlílà-Alafí ìbhò yà ònzá nyí nyéni aláwà-tíð ʔ dhu tí, ní ma madù dzànàkù ònzì òngbà dhu bhèyi? Ma mí nzí àdè dzànàkù ònzì, ònzá ní Kàgàwà itè idù dhu ma mòvò fùkù rò, ònzá ní ma mání dhu ma mòvò fùkù rò, ònzá ní nabì bhèyi ma mòvò dhu fùkù rò, ndírò ònzá ní dhu kèlè mà mùdhe fùkù rò.

⁷ Kàndà pé adyì ùyù ka karí òyá dhu tó ʔfò, àdhàdhì rùgè mà ndírò ngàtsi ní dùmè mà bhèyi. Ìnzì kòkò dhu tó òngò apé àdè ʔ dhèdhèrò ʔfò ʔ, ní ka kádù rùgè tí dhu rí ʔ dhu mà ndírò ngàtsi ní dùmè tí dhu rí ʔ dhu mà nání òngbà dhu bhèyi? ⁸ Ìnzì ka kapé leku òmí ìla tó dhu bhèyi, ní ádhì pbá ale ndí ndòbhòlò rádù ìla t'úgyeta tó? ⁹ Ní, ndí dhu rí ʔ ndí dhu bhèyi tí fùkù átò. Dhu apé ʔ wò nyí nyáwèna Ìlílà-Alafí ìbhò fùkù ònzá ka kèni aláwà-tíð ʔ dhu-tí rí ʔ ìmbà kpangba dhu tí, ní nyí nyánona dhu rádù ale-dò àlè òngbà dhu bhèyi? Obhó tí, nyí nyádù ʔ òdhàdhì awe ʔ róte ònzì òtèna rí ndí rórò ale bhèyi.

¹⁰ Yà adzì ʔ, aláwà-tíð rí ʔ ìbí nyá. Pbéù yà ìmbà tina rádù ʔ atdí aláwà-tíð mà rí ʔ mbà. ¹¹ Nírò dhu apé ʔ ònzá ma mání aláwà-tíð òte rí ale nà mà mòte dhu tí, ní ma madù ʔ òle tí ndí ale tó, ndí ale rádù ʔ átò òle tí idù. ¹² Ní ndí dhu bhèyi tí, nyí nyé mà átò, yà nyí nyí Ìlílà-Alafí bhà perè-atdyú òho atdíð nyàbà dhu bhèyi, nyí nyàkà nyònzì òbi nyàbà dòtsí perè ní kàkà Kànìsà àbhæ rádù rò ʔ a'uta ʔ.

¹³ Ní ndí dhu-òkú dō rò, dhu àkà wò ndí Ìlílà-Alafí ìbhò ònzá ka kèni aláwà-tíð ʔ róte ale rònzì Kàgàwà ràbhæ kà-tí t'áweta tó perè fíndà. ¹⁴ Obhó tí, dhu apé ʔ ma mí mìtsò Ìlílà-Alafí ìbhò idù ònzá ka kèni aláwà-tíð ʔ dhu tí, ní ma mí mìtsò afídu ò, pbéù ònzì pbàkà ìrèta rádù kasù ònzì. ¹⁵ Nírò, ádhu ndí ma màkà mònzì? Ma màkà mìtsò ma yà Ìlílà-Alafí àbhæ mìtsò ma ònà ònzá ma mání aláwà-tíð ʔ, madù mìtsò átò yà ùní ma mání aláwà-tíð ʔ. Ma màkà møyè adyì yà Ìlílà-Alafí àbhæ møyè adyì ònà ònzá ma mání aláwà-tíð ʔ, madù kùyè átò yà ùní ma mání aláwà-tíð ʔ. ¹⁶ Obhó tí, dhu apé ʔ nyí nyí nyítsò nyambe òtsò àbhæ dō Kàgàwà tó yà Ìlílà-Alafí àbhæ òndè ònzá ka kèni aláwà-tíð

ɔ̄ dhu tí, ní inzá ndí aláwà ǹnì ale, yà t́nɛ̀ ndí nòtù unduta ɔ̄, ràdè dhu à'ù ìngbá dhu bhèyi ndàtí «Àm̀nà» ndí ɔ̄tsɔ̀ nyí nyàbhɛ̀ dhu dɔ̄? Kà rí nzi àdè kà'ù ndí dhu bhèyi, inzá ndí ndírí nyí nyɛ̀nɔ̀na dhu dhu-okú dɔ̀ rò. ¹⁷ Obhó t́ ìnyi, nyí nyí ɔ̄tsɔ̀ àdù Kàgàwà t̀ dhu rí'í inè mbèyi, pbétù kà rí nzi ngàtsi ale nòsì. ¹⁸ Ma màbhɛ̀ ɔ̄tsɔ̀ Kàgàwà t̀, ma m̀arí Ìlílà-Alafí ìbhò idù inzá ka k̀nì aláwà-tidò ɔ̄te ròsè d̀akuná kóró nfdhuní. ¹⁹ Pbetù, unduta ɔ̄ ma mòzè dhu ní, mori ndírí rí ɔ̄te ake t́, ndí'í ma mudhè t́ dhu ònà ng̀kpà ale t̀, ròsè Ìlílà-Alafí ìbhò idù inzá ka k̀nì aláwà ɔ̄ ma màmbènà ɔ̄te abho nyé dhu d̀nà.

²⁰ Àbanínzò, nyí nyàkà nzi nyirè nga nzónzo bhèyi, pbétù nyí nyàkà nyirè nga iwà ɔ̄'ò ale bhèyi. Nzere dhu t'ónzita ɔ̄, nyí nyàkà obhó t́ nyí'í iré-nzo bhèyi, yà inzá nzere dhu t'ónzita ǹnì ale. ²¹ Ìlílà Andítá ɔ̄ ka kándí dhu kati:

«Ádrèngbàle r̀tina:

«Ma m̀ongo ɔ̄te k̀arí ale, P̀àisràyélí t́

vurò aláwà ɔ̄te arí ale-otù ɔ̄,

yà olo t́ rí'í ale-otù ɔ̄.

Ní, ndí dhu bhèyi màtí, abádhí r̀ongo 'ùvo ìnzí 'irí ma m̀nɔ̀na dhu^m.»

²² Nírò, yà Ìlílà-Alafí ìbhò inzá ka k̀nì aláwà-tidò ɔ̄te ka kí dhu t̀ perè ní Kàgàwà itd̀ya ìndrù-ànyá dhu itè rí ize k̀kà 'ùvò arí ìnzí a'ù t́ Kàgàwà ale t̀, pbétù ìnzí ní k̀kà iwà ka ná'ù ale t̀. Ndirò yà ìndrù t̀ ka kí dhu ɔ̄vo nabi bhèyi ní perè ní Kàgàwà bhà ìdzinga itè rí ize k̀kà iwà Kàgàwà ná'ù ale t̀, pbétù ìnzí ní k̀kà ì núvò ìnzí 'à'ù ka ale t̀. ²³ Dhu apé 'í'í k̀nìsà ɔ̄ nyí nyàndu nyí kóró dhu t́, nyàdè nyòpè nyòtè kóró Ìlílà-Alafí ìbhò f̀k̀k̀ inzá ka k̀nì aláwà-tidò ɔ̄, ndí k̀s̀m̀ ɔ̄, inzá ì aláwà ǹnì ale, ndírò ngàtsi ní inzá Yèsù ná'ù ale ràdè itsù f̀k̀k̀ unduta ɔ̄, ní ì ale t́ nzi àdè àtina nyí r̀arí àritále? ²⁴ Pbetù dhu apé 'í'í kóró ale rí dhu ɔ̄vo ìndrù t̀ nabi bhèyi dhu t́, atdí ale yà inzá Kàgàwà ná'ù ndírò ngàtsi ní, itsù t́ itsù atdí ale ràdè ndòtù ndí unduta ɔ̄, ní ndí dhu ndí ndírò dhu ràdè k̀bhɛ̀ r̀nì pb̀ndà nzérega, kà ràdè ndinè kóró ale ɔ̄tdí ànyàna yà ì ɔ̄tena dhu-otù ɔ̄ ale t́. ²⁵ Kà-nyutsi ì nuru kóró dhu ràdè 'itè k̀pangba kà t̀. Ndi dhu bhèyi ní ndí, kà ràdè ndàgu ndàp̀bà nyina adzi nyé r̀ò, ndàdè Kàgàwà ìf̀, ndàtí: «Obhó t́, Kàgàwà rí'í inè nzínzikù ɔ̄!»

*Kàgàwà bhà ìdza ɔ̄ ìndrù àkà 'í'í nà m̀etsò

²⁶ Àbanínzò, ádhu ndí àkàkà nyònzí? Yà nyí nyùndu nyí somà t̀ ònà k̀s̀m̀ ɔ̄, atdí ale ràdè 'í'í inè ndèyù adyi, ngàtsi ale ràdè dhu ùdhe ìndrù t̀. Ngàtsi ale rí'í inè ndòvò Kàgàwà itè f̀ndà dhu ìndrù t̀ nabi bhèyi, ngàtsi ale ràdè ɔ̄te Ìlílà-Alafí ìbhò inzá ka k̀nì aláwà-tidò ɔ̄, vurò ale ràdè ndí ɔ̄te ègere. Nírò k̀rí dhu kóró àkà r̀nzí ì ndí'í K̀nìsà ɔ̄ kóró ale nòsì t́. ²⁷ Dhu apé 'í'í Ìlílà-Alafí ìbhò inzá ka k̀nì aláwà-tidò ɔ̄te rí ale rí'í dhu t́, ní dhu àkà ɔ̄yò ale k̀lèlè, ndírò ɔ̄sòsè ní, ìbhɛ̀ ale r̀tè. Abádhí àkà 'òtè, atd̀atd̀irá ɔ̄, ndírò dhu àkà wò ka k̀nɔ̀na ɔ̄te ègèrè rí atdí ale ràdè 'í'í. ²⁸ Dhu apé 'í'í ìmbá ndí ɔ̄te ègèrè rí ale rí'í unduta ɔ̄ dhu t́, ní ìngbàtí ìlì ndí ale mà abádhí nzínzi ɔ̄ nákà ndinè inè t́, ndàmbe ɔ̄te d̀ò affina ɔ̄ t́ pb̀ndà Kàgàwà nà. ²⁹ Ndirò, nabi bhèyi rí dhu ɔ̄vo ìndrù t̀ ale 'í'í r̀ò, dhu àkà ɔ̄yò ale ndírò ngàtsi ní ìbhɛ̀ ale k̀lèlè r̀tè, ng̀kpà ale ràdè wò abádhí ànd dhu-ònga nóvò. ³⁰ Pbetù atdí ale apé 'í'í ɔ̄te ndí ndóte r̀ò, kà-tí àdì ngàtsi ale ràdè 'í'í Kàgàwà itè f̀ndà, ndí'í ndí ndòvo t́ ìndrù t̀ dhu nà, ní dhu àkà wò ndí ɔ̄te r̀úbi ɔ̄te r̀ò ale r̀inè. ³¹ Nyí nyí'í inè kóró nyòvò dhu ìndrù t̀ pb̀nàbí bhèyi. Ní dhu ràdè àkà, atdí ale r̀òvò ka ngàtsi ale dzidò, ndí'í kóró ale t̀nì t́ f̀yò ka k̀dhe dhu, affiya ràdè obí ɔ̄tsi. ³² Nabi bhèyi ka kí dhu ɔ̄vo ìndrù t̀ ní perè nà arí'í ale rí'í inè ndòdò ndí ndàmbenà ɔ̄vɔ̀na ìndrù t̀ dhu affina ɔ̄, ìnzí ndòvò. ³³ Obhó t́, Kàgàwà ní nzi pb̀dzangá t́ arí dhu ònzi ale. Pbetù, Àbadhi ní màr̀ngà t'ále.

^m14.21 Ìsa 28.11-12

Àdhàdhì yà Kàgàwà bhà ale tó kóró Kànísà ð arí ndònzì dhu bhèyi tí, ³⁴ vèbhàlé àkà 'ìnè ìnè tí Kànísà tó unduta ðⁿ. Abádhí tó ka kúfá nzá rusà róngò ðte Kànísà ð, pbétù abádhí àkà 'ífù ì, àdhàdhì Hýátá núnò ka dhu bhèyi. ³⁵ Dhu apé ì'ì abádhí rí'ì ì ívúna dhu ná dhu tí, ní abádhí àkà 'òngùè ì dhu fíyó kpabhàlé-tsù fí-dzá rò. Tsihbàlé ròte indrù undu ì Kànísà ð ró dhu ní inzà nga nõð dhu.

³⁶ Nyí nyàrè tí dhu Kàgàwà bhà Ote ráhù fùrábvù rò? Ndirò nyí nyàrè tí dhu kà rírá àhù fùkù víkù dó rò tí? ³⁷ Ndi ale apé dhu irè ndí rarí nabi, ndirò ngátsi ní, Hílá-Alafí rarí ndànda, ní ndi ale àkà ndèni dhu, yà ma mándí fùkù dhu rarí Ádrèngbàlé Yèsù bhà Hýátá. ³⁸ Pbétù ìnzí kápé ndi dhu ùni, ní Kàgàwà rí nzí àdè ndi ale ùni. ³⁹ Nírò àbanínzó, nyí nyàkà nyòhò nabi tí nyí nyí'ì dhu-atdyú, ndirò nyí nyàkà nzá nyùtò indrù-tsù, ìnzí ròtè Hílá-Alafí íbhò fíyó inzà ka kúni aláva-tidò. ⁴⁰ Pbétù kóró dhu náká ndònzì ndí yà ndi dhu nyú àkàna ndònzì ndi dhu bhèyi, ndirò nyínatí ròhù ndi mbèyi.

Krístò ingbè ndi òve-bvù rò dhu tó Ídzi Màkùrù

15 ¹ Àbanínzó, ma mòzè misè yà fùkù ma móvò Ídzi Màkùrù, yà nyí nyàkò, nyàdè afíkù àpba róná. ² Kòtù-ònga ní ndi Kàgàwà rí nyígù ní, yà fùkù ma móvò ka dhu bhèyi nyí nyòdò ka rò. Ìmbà kì'ì ndi dhu bhèyi nání, fùkù a'uta nàmbènà ì'ì kòkórò dhu.

³ Ádrèngbà dhu nyú tí ma múdá fùkù dhu ní yà idù ka kúdhe átò dhu. Ndi dhu ní: Krístò avè àlè tó nzérenga-okú dò rò, àdhàdhì yà Hílá Andítá núnò ka dhu bhèyi^o. ⁴ Ka katdù ka, ràdè ndingbè òve-bvù rò íbhù ráhù idhò ð, àdhàdhì yà Hílá Andítá núnò ka dhu bhèyi^p. ⁵ Kítè ndi Péterù tò, ndi dhu-dzidò ndàdè nditè atdí kumi dóná óyó ná pbìndà uvitatále tò. ⁶ Tdítdò, kádè nditè imbò miyà dóná ròsè ndi ná'ù ale tó atdíkpá. Ábhò ale nyú ì ale nzínzi ð, rí'ì ìnè nyìkpóya ná kòmbí matí, ndirò atdídhená ale núve wà. ⁷ Wò dhu-dzidò, kítè ndi Yàkòbhò tó^o, ndàdè nditè kóró uvitatále tò.

⁸ Kùtsa ndi ndi dóná rò ní, kádè àrà nditè idù átò, ima kàtorogò-ngba tírd^o. ⁹ Obhó tí, ima ní ìmbà tina ná ale nyú ròsè kóró uvitatále nzínzi ð. Ndirò, ma màkàna nzá kanzi ma uvitatále mà tí, Kàgàwà bhà *Kànísà ró ma mavù dhu-okú dò rò. ¹⁰ Pbétù, Kàgàwà bhà ídzìnga-okú dò rò nga ní ndi ma mí'ì yà nyí nyí malá kòmbí óná ófò ð. Ndirò kàbhà ídzìnga idù ní'ì nzí kòkórò nga tó. Ma mónzì kasù ròsè kóró ngùkpà uvitatále dóná. Obhó tí, ìnzí ní ima ndi ma mónzì ndi kasù, pbétù ka nónzì ní yà nyùdutsì rí kasù ónzì Kàgàwà bhà ídzìnga. ¹¹ Nírò, dhu rí mbà ì'ì ima matí, ngátsi ní abádhí matí, ní kòní mã'ì kóró mã marúnona Ídzi Màkùrù, ndirò kòní ndi Ídzi Màkùrù ní ndi nyí nyá'ù.

Kàgàwà náabhàya ùvùve ale rìngbe ì òve-bvù rò dhu

¹² Dhu apé ì'ì àlè karí dhu òvo indrù tó àlè ràti Krístò rìngbè wà ndi dhu tí, ní íngbà dhu bhèyi dhu nzínzìkù ð ngùkpà ale náarádè àtina ìnzí ùvùvè ale rìngbeyà ì òve-bvù rò ní? ¹³ Ní, dhu apé ì'ì obhó tí ìnzí ùvùvè ale ràdè 'ùngbe dhu tí, ní Krístò níngbè nzá ndi átò òve-bvù rò. ¹⁴ Ndirò dhu apé ì'ì inzà Krístò ingbè ndi dhu tí, ní yà mã marúnona indrù tó Ídzi Màkùrù ní kòkórò dhu, ndirò fùkù a'uta ní kòkórò dhu átò. ¹⁵ Ndirò ròsè dòtsi, ka kòzè wà mã Kàgàwà-òvò ró arí títò ùno ale tí, yà mã móvò dhu indrù tó mã ràti kà rábhù Krístò rìngbè ndi òve-bvù rò dhu-okú dò rò. Ní dhu apé ì'ì ìnzí ùvùvè ale ràdè 'ùngbe òve-bvù rò dhu tí, ní ndi dhu rítèna dhu ní Kàgàwà rabhù nzá Krístò rìngbè ndi òve-bvù rò. ¹⁶ Ma mí dhu òvo tdítdò matí: dhu apé ì'ì ìnzí ùvùvè ale ràdè 'ùngbè òve-bvù rò dhu

^m14.34 «Vèbhàlé àkà 'ìnè ìnè tí Kànísà tó unduta ð» rí'ì ìnè átò kugèrè kati: «Vèbhàlé àkà nzá 'àbèlè nabi bhèyi ka kòvona Kànísà tó unduta ð dhu-ònga»

^o15.3 Ìsa 52.13–53.12.

^p15.4 Zàb 16.9-11; Òse 6.2

^o15.7 Kas 12.17

^r15.8 Kàtorogò ní inzà fíndá àbì iku rórò ka kùgù ngbàngba. Pòlò òzè ndi kàtorogò tí uvitatále nzínzi ð, iwà Yèsù óvè ndàdè ndingbè dhu-dzidò ndi ndarà uvitatále-kàsù òpè dhu-okú dò rò.

tí, ní Krístò ndítírò nńngbè nzá ndí. ¹⁷ Ndirò, dhu apé í'í inzá Krístò ńgbè ndí dhu tí, ní fákú a'uta ní kòkòrò dhu, ndirò nyí nyòko òko fákú nzérenga ǵ. ¹⁸ Ndirò ròsè wòrì dóná, káká òvǵvè Krístò í á'ù rórò ale núwí wá atdíǵ. ¹⁹ Dhu apé í'í àlè kǵlì àlè tó a'uta Krístò ò yá àlè kǵ'í nà yá adzi dǵ ípírǵnga-okú dǵ rò tí dhu tí, ní àlè'í ní ndí izǵ rǵdǵ àkaná ròsè kórò ale dóná ale.

²⁰ Pbéù obhó nyú, Krístò nńngbè wá ndí ǵve-bvǵ rò, ndí'í òvǵvè ale tǵ ngàngayi^s tí. ²¹ Obhó tí, àdhàdhì indrǵ rǵve dhu níbhò ndí atdí ale-otù ǵ dhu bhèyi, ní ndí dhu bhèyi tí òvǵvè ale rí 'ǵngbè dhu níbhò ndí atdí ale-otù ǵ. ²² Àdhàdhì kórò ale náarǵve Ádamǵ mànà í ńgbò í dhu-okú dǵ rò dhu bhèyi tí, kórò ale náabáya ípírǵnga Krístò mànà í ńgbò í dhu-okú dǵ rò. ²³ Pbéù, ńgbǵtí ìlì ndí ale mà nńngbèya ndí fíndà ka kudhé kǵsumí ǵ: Krístò nńngbè wá ndí ndí'í ngàngayi tí. Ndirò kà ríngo nínganí, kǵbhà ale tí í nòtù ale nńngbeya í átǵ. ²⁴ Wò dhu-dzidǵ, Krístò nńtǵya yá indrǵ dǵ arí'í ádrǵngbǵnga tǵ ǵbì nà kórò nzére-alafí mà ǵyá ádrǵdrǵ ale mànà. ²⁵ Obhó tí, Krístò náká wá ndònyǵ idzi, rǵrà àhǵ Kǵgǵwǵ rí kórò pǵindà òmvǵ àbhǵ ndǵbè dǵya dhu'ǵ. Nírò ní ndí yá adzi dǵ kórò dhu-tsǵ náadǵya ndǵdì, Krístò rǵdǵ Idzi àdu Ábaná Kǵgǵwǵ-fǵ ò. ²⁶ Kǵ rǵku dóná rò òmvǵ, yá Kǵgǵwǵ itǵya ní ǵve. ²⁷ Obhó tí, ìlìlǵ Andítǵ rǵtina: «Kǵgǵwǵ àbhǵ wá kórò dhu kǵ rǵbè dǵya^u.» Pbéù, Krístò rǵtina: «ǵwǵ mà mǵbè kórò dhu dǵ» rò, ní ní'íya ka kǵtina: Kǵ rǵbè kórò dhu-dǵ, Kǵgǵwǵ yá kórò dhu nábhǵ kǵ rǵbè dǵya kèlè rǵdì. ²⁸ Ndirò, Kǵgǵwǵ rí kórò dhu nábhǵ kǵ rǵbè dǵya rò ní ndí, ndí kǵ t'Ídhunǵ nyú ndítírò, yá Kǵgǵwǵ àbhǵ rǵbè kórò dhu dǵ, náadǵya àdì Kǵgǵwǵ bhǵ ádrǵngbǵnga-tsinǵ, ndíní Kǵgǵwǵ nǵonyǵ tí idzi dǵtsí kórò dhu dǵ.

²⁹ Dhu apé í'í ńnzí indrǵ rǵdǵ 'ǵngbè ǵve-bvǵ rò dhu tí, ní nzínzíkǵ ǵ ale káká bàtizò àlǵ arí òvǵvè ale-okú dǵ rò náarǵnzina dhu-tí nádǵ í'í àdhu^v? Dhu apé í'í ńnzí òvǵvè ale náarí 'ǵngbè dǵtsí dhu tí, ní ádhu-okú dǵ rò nga ndí indrǵ arǵdǵ bàtizò àlǵ abádhí-okú dǵ rò ní? ³⁰ Ndirò ádhu-okú dǵ rò nga ndí àlè'í nyú àlè kǵdǵ àlè tǵ ípírǵnga ìlì àpǵè ǵ kórò kǵsumí ǵ ní? ³¹ Ábanǵnzǵ, bílínǵnǵ mà mǵrǵ motù ǵve-ǵnzí. Ndí dhu ní obhó dhu. Ndirò, obhó dhu tí rí'í ngǵtsi dhu ní, mà mǵrǵ moyò okúkǵ dǵ rò àlè tǵ Ádrǵngbǵle Yǵsù Krístò mànà àlè kǵngbò àlè nídhuní. ³² Mà mǵbà àpǵè abhǵ nyú yǵrǵ Ēfesò tǵ kǵgǵ ǵ, tsǵdú dhu àgò rí írǵ í ǵzǵ bhèyi òrǵ ale-okú dǵ rò. Ní ádhu-okú dǵ rò nga ndí mà mǵdǵ àpǵè àbà ndí dhu bhèyi, inzǵ ka kǵ'ù dhu ńgbè òvǵvè ale rǵngbeya í ǵve-bvǵ rò ní? Dhu apé í'í ńnzí òvǵvè ale náarí 'ǵngbè dhu tí, nírò: kǵnyǵ àlè wǵgǵwǵgǵ, ndirò kǵmvǵ àlè bhélǵbhélǵ tsǵtsǵ tí àlè kǵvè nídhuní^w. ³³ ńnzí nyǵbhǵ nyí kǵtrǵ nyí wò dhu nǵndǵ dhu ní: nzére ale t'ǵdhina náarí indrǵ tǵ idzi mǵtsǵ nínzǵ. ³⁴ Ní, nyí nyǵkǵ nyǵgèrè fákú írǵta, nyǵdu nyí idzi ǵfǵ ò, nyǵdǵ nzérenga t'ǵnzita òbhǵ. Obhó tí, atdídhénǵ ale nzínzíkǵ ǵ nǵnǵ nzǵ Kǵgǵwǵ. Mà mí kǵnǵ ndíní nyíkhǵ nabhǵ tí ríwǵ.

ǵve-bvǵ rò rí 'ǵngbè ale ní'íya nà ale-ngbǵ-tidǵ

³⁵ Pbéù, atdí ale rí'í ìnè ndíwǵ dhu ndǵtí: «ǵvǵvè ale nńngbeya í ńgbà dhu bhèyi? Ndirò, abádhí ní'íya ńgbà dhu bhèyi ale-ngbǵ-tidǵ nà í í 'ǵngbè rò?» ³⁶ Ní ndí dhu níwǵ ale ní mǵdǵmǵ nyú! Itse nyí nyòzò rò, ndí itse rí nzí àdǵ ńga inzǵ ndí ndǵvè pé angyi rǵrǵ. ³⁷ Wò nyí nyòzǵnǵ dhu ní nzí ńga rǵdǵ ńga itsu nyú, pǵbéù nyí nyòzǵnǵ ní ákè itsé-ngbǵ kèlè. Kǵ rǵdǵ í'í ngǵnǵ tǵ itse mǵtí, ngǵtsi ní vurò itse-tidǵ mǵtí. ³⁸ Tdítdǵ, Kǵgǵwǵ rǵdǵ àbhǵnǵ ndí itse ò rò ráhǵ itsu tǵ ngbǵnǵ ní yá ndí ndǵzè. ńgbǵtí ìlì ndí itse ò rò rǵdǵ àhǵ itsu-ngbǵ ní ndí itse nǵ àká tǵnǵdǵ kèlè.

^s15.20 Ngàngayi ní wemberè tí ǵ'ò ńga ǵ ònyǵ-dǵkpa. Yǵsù ní ndí wemberè tí ndí ńngbè ǵve-bvǵ rò.

^t15.25 Zǵb 110.1

^u15.27 Zǵb 8.7

^v15.29 Kǵkǵ í òvǵvè ale tí kǵtina írǵ ale ní ngǵtsi ní atdídhénǵ ale yá Yǵsù ná'ù, 'àdǵ òve inzǵ í àpǵè bàtizò àlǵ rǵrǵ, ndirò ní káká inzǵ í á'ù Yǵsù rǵrǵ ǵvè atdídhénǵ ale.

^w15.32 Ísa 22.13

³⁹ Kàgàwà anzì dhu-tsí náarfí ìmbà kóró àdhàdhì ale-ngbò tó ǒfò nà: indrù-ngbò tó ǒfò rí'ì atdíró, ìzà-ngbò rí'ì atdíró, àrè-ngbò rí'ì atdíró, ndírò ìbhè-ngbò rí'ì atdíró.

⁴⁰ Òrù-akpà ð ale-ngbò mà, yà adzi ð ale-ngbò màna rí'ì inè átò. Òrù-akpà ð ale-ngbò tó aya mà rí'ì dhèdhèrò yà adzi ð ale-ngbò tó aya nà. ⁴¹ Adyifò bhà inga t'áwùta rí'ì atdíró, àbí bhà tsí rí'ì atdíró, ndírò alalí tó rí'ì òyá tí. I alalí nzínzì ð mǎtí, inga t'áwùta ndá wà ì.

⁴² Ní, dhu í'íyá yà dhu bhèyi yà èvùvè ale rí'ì ùngbè rò: yà adzi ð àlè kí'ì nà ale-ngbò ní ndínzà arí ale-ngbò. Pbéù, àlè ùngbè àlè kí'ì òve-bvù rò rò, àlè kí'íyá nà ale-ngbò ní ìnzí rádù ndínzà ale-ngbò. ⁴³ Ka kí kòtdù ìtsina ònzì ka kí òná ǒfò ð kà rí'ì rórò, kà rádù ndìngbè ádrùngbànga tó awáwù ð. Ka kí kòtdù ivívinga ð kà rí'ì rórò, kà rádù ndìngbè ádrùngbànga tó obi nà.

⁴⁴ Ka kí kòtdù rò, kà rí'ì nà ní yà adzi ð ale-ngbò. Pbéù kà rí'ì ndìngbè rò, kà rádù í'ì nà ní òrù-akpà ð ale-ngbò. Dhu apé í'ì inè yà adzi ð ale-ngbò náarfí dhu tí, ní òrù-akpà ð ale-ngbò rí'ì inè átò. ⁴⁵ Ndi dhu bhèyi ní ndi Andítá rátina: «Wemberè t'ále, Àdamù, ní'ì àbà tí ípírònga nába ale.» Pbéù, olùnà rí'ì Àdamù, Krístò, ní'ì ípírònga àbhù rí indrù tó Hìlǎ-Alafí-otù ð ale.

⁴⁶ Wemberè tí àlè kabà ale-ngbò ní yà adzi ð ale-ngbò ìnzí ní òrù-akpà ð ale-ngbò. Ndi-tsí rí'ì olùnà rò. ⁴⁷ Wemberè t'ále, Àdamù, ní'ì yà adzi ð ale. Kàgàwà náabhòlò ka adzi ní. Pbéù, ɔyɔ rí kí'ì Àdamù níra òrù-akpà ð rò. ⁴⁸ Yà adzi ð ale nǒfò í'ì yà adzi ní Kàgàwà abhòlò Àdamù nà. Ndirò òrù-akpà ð owuya ì nùngbe ale, nǒfòyá ì wò òrù-akpà ð rò ìra ale nà. ⁴⁹ Àdhàdhì àlè kǒfò àlè wò adzi ní Kàgàwà abhòlò ale nà dhu bhèyi, ní àlè kǒfòyá àlè átò wò òrù-akpà ð rò ìra ale nà.

⁵⁰ Abanínzò, kǎní ma mǒvona fùkù dhu: Ízà mà azu màna nà rí'ì ale-ngbò rí mbá àdù í'ì ngari nà òrù-akpà ð Ádrùngbà kamà Kàgàwà bhà Idzi ð. Ndirò òmò rádù òmò dhu mà ní rí'ì nǒfò àdù òko atdíkpá ìnzí rádù òmò dhu màna.

⁵¹ Kǎní ma mí òdhè ð okóna dhu òvò fùkù: àlè'ì kórò àlè kǎvèya nzi, pbéù àlè'ì kórò àlè kǎwèya àlè. ⁵² Ndi dhu ɔnzíya ndi àkè kàsùmí-ngba ð, àdhàdhì yà indrù rí nyìkpóna àpbi, ndàdù àngbenà dhu bhèyi, yà adzi ð kórò dhu-tsù rí ndòdì ní wàndà rǒngò nǎnganí. Obhó tí, ndi wàndà rǒngò rò, èvùvè ale nùngbeyá ì yà ìnzí rádù òmò ale-ngbò tó ǒfò nà. Ndirò àlè'ì, yà àlè-nyìkpò nà àlè kòtù àlè rò, àlè kadùya àlè nùwù átò. ⁵³ Obhó tí, dhu àkà òmò rádù òmò ale-ngbò rǎfò yà ìnzí rádù òmò ale-ngbò. Wò ndi òvè rádù òvè ale-ngbò náká wà ndǎfò yà ìnzí rádù òvè ale-ngbò. ⁵⁴ Yà ndínzà rádù ale-ngbò nááfòyá gukyè yà ìnzí rádù ndínzà ale-ngbò, wò ndi òvè rádù òvè ale-ngbò rádù ìnzí rádù òvè ale-ngbò náfò, nírò ní ndi yà Hìlǎ Andítá ð ka kandí ote náakáya. Ndi ote rátina: «Òve dhu òtò wà. Òve lèma dhu ònzì wà dǒtsí'.

⁵⁵ Inyi òvè, pbèkù mǎlèma rí'ì ngbòrò?

Inyi òvè, okpènu rí'ì ngbòrò'?

⁵⁶ Òve-okpè ní nzérenga, ndirò nzérenga bhà ádrùngbànga tó obi ní Úyátá^a. ⁵⁷ Ilèta àkà àlè ràbhù Kàgàwà tò. Ka ní ndi àlè àbhù arí àlè rǒnzì òve lèma àlè tó Ádrùngbàlè Yèsù Krístò-otù ð!

⁵⁸ Nírò àbanínzò, yà atdífò ma mǒzè nyí rò, nyí nyàkà nyìkò pǒtsò wò fùkù ma mǒvò obhónzà ð, ìnzí nyàbhù nyí kǎmbe nyìkù akye. Nyí nyàkà nyámbe òwu dǒ angyí tí àlè tó Ádrùngbàlè Yèsù bhà kasu t'ònzìta nà, nyàdù dhu ùnì wò kà-nyùtsi nyí nyí'ì dhu-okú dǒ rò nyí nyónzìna kasu ràrì nzi àwì kǒkórò.

Pbàkrístò rí fèrangà àtsà Yèrùsàlemà tó kígò ð Kànísà dzèna ì ɔnzì tí ní dhu

16 ¹ Yèrùsàlemà tó kígò ð rí'ì Kàgàwà bhà ale dzèna nonzi tí ka kátsàna fèrangà nàndà dhu ní, nyí nyàkà nyónzì dhu átò àdhàdhì Gálàtiyá tó pbi'ì ð *kànísá tó ma múyá

^x15.45 Opt 2.7

^y15.54 Ìsa 25.8

^z15.55 Ìsa 25.8; Òse 13.14

^a15.56 Nzérenga bhà ádrùngbànga tó obi ní Úyátá dhu-tì ní, Úyátá arí ndi nzérenga tí rí'ì dhu ìtè indrù tò.

dhu dhu bhèyi^b. ² Yà yengè idhò nàaríku dhu bhèyi, ìngbátí ìli ndí ale mà nzínzíkù ð náká ndàrà yà ndí ndòngyè fàrangà-go nfi rò ndòdò pbindà, tsángbátí nyí nyowuna bvèkù ma mára àhù dhu òdò ndínyí nyí nyatsá tí fàrangà ní. ³ Ní bvèkù ma mára àhù rò, ma mí nyí nyóvòna ale òvì bhàrùwà nà, ròwù fàkú perè nà Yèrùsàlemà tó kigò ò. ⁴ Dhu apé í'í iwà ma màkà marà átò ànyí dhu tí, ní mà màkà mòwù atdíkpá abádhí mànà.

Polò rí abhi ò ndí ndàrà dhu ùdhè angyangyi dhu

⁵ Ma mára àhù bvèkù iwà ma màdà Màkèdòniyà tó pbi rì ònà rórò. Obhó tí, ma múda ùda ànyí nanà. ⁶ Ngàtsi ní ma mádi àdì fàrábvù ákè kàsùmí tí. Ndirò ngàtsi ní, ma mádi àdì átò ádrèngbá giri tó kàsùmí ð bvèkù, ndínyí nyí nyibho tí dzànàdu ònzi rí pbàkà abhi ð dhu-tsí idù. ⁷ Obhó tí, ma mòzè nzá àlè ràla àlè nyí mànà ùda ma múda ònà kàsùmí ð tí. Ma mòzè dhu ní àlè ròkò pé atdíkpá nyí mànà ngúfe idho tí, Ádrèngbàle òzè ka ní.

⁸ Pbéta, ma mòzè madí irò Èfesò tó kigò ð ràrà àhù *Pèndèkotè-idhò ò. ⁹ Obhó tí, ádrèngbá kasu ònzi ma mí irò ní dhu tó tsàtsù àpfo wà ndí idù, ndirò ima nà rí 'ùgye ale rí'í inè abho nyú.

¹⁰ Timòtewù apé ìrà àhù, ní nyí nyàkà nyòdò ka mbèyi nzínzíkù ò ònzi rònzì òdo. Obhó tí, àbadhi arí Ádrèngbàle Yèsù bhà kasu ònzi àdhàdhì ma marí kònzì dhu bhèyi. ¹¹ Ndirò, atdí ale mà àkà nzá ndònzì kà gàyà. Pbéta nyí nyàkà nyònzì kà dzèna ràdu ndí tidu ò màrèngà ð affina rí'í rórò. Obhó tí, ma mí àbadhi mà nòdo riwù atdíkpá Yèsù ná'ù adódu mànà.

¹² Àlè t'ádòna Apolò nàndà dhu ní, ma mìtè ka atdífò ndínyí owu tí fàrábvù atdíkpá ngèkpá àlè t'ádòna mànà, pbéta kàdù nzá ndòzè ndàrà kòmbí ànyí. Ní kà ràrà ànyí kàsùmí àbà ndí ndí rò.

Kà ríku dòná rò sedzà mà, ovita mànà

¹³ Nyí nyàkà nyòkò ípirò rò nyìkpòkù nà, nyàdù ìko pòtós fàkú a'uta ð. Nyí nyàkà nyí'í mànzì tó ale-afí nà, nyàdù í'í obi nà ale tí. ¹⁴ Nyí nyàkà nyònzì kórò dhu àzè ð.

¹⁵ Àbanínzó, nyí nyúni wà Stifanà mà pbi idzá-bhà mànà kórò. Abádhí ní'í ndí wemberè tí Yèsù na'u fàkú pbi rì Àkayà ð ale nzínzi ð. Ndirò abádhí adzi ì Kàgàwà bhà ale-kàsù t'ònzita tò. Ní ma mìtè nyí itdè tí, ¹⁶ nyí nyàkà nyí'í kòkò dhu bhèyi ale-tidò-tsù dhu. Ndirò, nyí nyàkà nyí'í kàkà atdyúya nyú nà arí kasu ònzi, 'ivò adyo nyú atdíkpá abádhí mànà ale-tsù dhu átò.

¹⁷ Ídhèdu ìka wà ndí Stifanà mà, Fòrtùnato mà Àkàyikò mànà níwù ùvò tidú dhu dò. Abádhí iwù oko fàkú ngari ð tidú. ¹⁸ Ndirò abádhí nábhu afídu ràyi àdhàdhì abádhí ábhù afíkù ràyi dhu bhèyi. Ndirò, dhu àkàna wà kèni kòkò dhu bhèyi ale tó idzinga.

¹⁹ Àziyà tó mùlengù ð Kànísá nóvi nyí. Ndirò Àkilà mà Pèrèsílà nà, atdíkpá kàkà fí-dzá arí 'ùndù kànisa mànà, nóvi nyí atdífò Ádrèngbàle Yèsù-nyutsi. ²⁰ Kàkà irò rí'í àlè t'ádòna kórò nóvi nyí. Ndirò nyí mà átò nyí nyàkà nyòvi nyí nzínzíkù ð mbèyi nyú.

²¹ Ima Polò, yàrì ní ndí otsúdu nyú ní ma màndí fàkù dhu, movì nyí ònà.

²² Ndi ale apé nzí Ádrèngbàle Yèsù nózè, ní ndí ale àkà ofúngá nà.

Màranata! Kà-ti ní: Àlè tó Ádrèngbàle Yèsù àkà ndìrà!

²³ Àlè tó Ádrèngbàle Yèsù náká ndàso nyí!

²⁴ Ma mòzè nyí kórò Yèsù Krístò-nyutsi.